Στήν ὑπόθεση 112/80

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο αἴτηση τοῦ Hessisches Finanzgericht, VII τμῆμα, πρός τό Δικαστήριο, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητεῖται, στό πλαίσιο τῆς ἐκκρεμούσας ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου δίκης μεταξύ

FIRMA ANTON DÜRBECK, Φραγκφούρτη ἐπί τοῦ Μάιν,

καί

HAUPTZOLLAMT FRANKFURT AM MAIN-FLUGHAFEN (Κεντρικοῦ Τελωνείου τῆς Φραγκφούρτης ἐπί τοῦ Μάιν/Ἀεροδρόμιο),

ἡ ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπί τοῦ κύρους τῶν συνδυασμένων διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 5ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 86, σ. 18) καί τῶν τροποποιητικῶν κανονισμῶν 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 101, σ. 7) καί 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 (ABl. L 144, σ. 13),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο ἀπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, Mackenzie Stuart καί T. Koopmans, προέδρους τμημάτων, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait, O. Due, U. Everling καί A. Χλωρό, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: G. Reischl
γραμματεύς: A. Van Houtte

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά καί ἔγγραφη διαδικασία

Μέ τόν κανονισμό 687/69 τῆς 5ης Ἀπριλίου 1979, ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβε μέτρα διασφαλίσεως κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1035/72 τοῦ Συμβουλίου τῆς 18ης Μαΐου 1972 περί κοινῆς ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. N 118, τόμ. 03/008, σ. 182).

Τά θεσπισθέντα μέτρα περιελάμβαναν ἰδίως τήν ἀναστολή, κατά τήν περίοδο ἀπό 25 Ἀπριλίου μέχρι 15 Αὐγούστου 1979, τῆς θέσεως σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν νωπῶν μήλων, πού δέν προορίζονται γιά τήν παραγωγή μηλίτη οἴνου, εἰσαγωγῆς Χιλῆς.

Λόγω ὁρισμένων περιστατικῶν, ἡ Ἐπιτροπή ἀνέβαλε στή συνέχεια δύο φορές τήν ἔναρξη τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

Μέ τόν κανονισμό 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979, ἡ ἡμερομηνία αὐτή μετατέθηκε στίς 5 Μαΐου 1979 γιά τά μῆλα πού προβλέπονται στόν κανονισμό 687/79, πού μεταφέρονταν μέ πλοῖα, τά ὁποῖα εἶχαν ἀναχωρήσει ἀπό τή Χιλή τό ἀργότερο μέχρι 12 Ἀπριλίου 1980 μέ προορισμό κοινοτικό λιμάνι.

Μέ τόν κανονισμό 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 ἡ θέση σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία δέν ἀναστάλθηκε παρά ἀπό τήν 17η Ἰουνίου 1979, ἐφόσον τά πλοῖα πού μετέφεραν τά μῆλα προελεύσεως Χιλῆς εἶχαν φθάσει σέ ἕνα κοινοτικό λιμάνι πρίν ἀπό τήν 19η Μαΐου 1979.

Τή 13η Ἰουλίου 1979 ἡ Χιλή ζήτησε, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο XXIII -2 τῆς GATT (Γενικῆς συμφωνίας δασμῶν καί ἐμπορίου), νά ἀποτελέσουν τά προαναφερθέντα μέτρα διασφαλίσεως ἀντικείμενο διαβουλεύσεων στά πλαίσια τῆς ἐν λόγω συμφωνίας, πιστεύοντας, πράγματι, ὅτι τά μέτρα αὐτά ἀντιβαίνουν στίς διατάξεις τῆς GATT.

Ἡ Firma Anton Dürbeck (ἀποκαλουμένη στό ἑξῆς Dürbeck), προσφεύγουσα στήν κυρία δίκη, πού ἀσκεῖ τίς δραστηριότητές της στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας στόν τομέα τοῦ χονδρικοῦ ἐμπορίου καί τῶν εἰσαγωγῶν φρούτων καί λαχανικῶν, ζήτησε ἀπό τίς γερμανικές ἀρχές, τήν 25η Ἰουλίου 1979, τή θέση σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία δύο χαρτοκιβώτιων ἐπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς, βάρους 45 χιλιογράμμων, πού εἶχαν μεταφερθεῖ στή Γερμανία ἀεροπορικῶς. Οἱ γερμανικές τελωνειακές ἀρχές ἀπέρριψαν τό αἴτημα τοῦ ἐκτελωνισμοῦ βασιζόμενες στό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ 687/79, καθώς καί στούς μεταγενέστερους κανονισμούς 797/79 καί 1152/79, διότι ἔκριναν ὅτι ἡ σχετική εἰσαγωγή καλυπτόταν ἀπό τά κείμενα αὐτά, παρά τό γεγονός ὅτι τά τελευταῖα ρύθμιζαν κατά τρόπο ρητό τίς εἰσαγωγές πού πραγματοποιοῦνταν ἀτμοπλοϊκῶς καί ὄχι ἀεροπορικῶς. Ἡ ἀπόφαση αὐτή προσβλήθηκε ἀπό τήν ἐνδιαφερόμενη ἐνώπιον τοῦ Hessisches Finanzgericht, γιά τό λόγο ὅτι ἡ νόμιμη βάση της, δηλ. ὁ κανονισμός 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντέβαινε στόν κανονισμό 1035/72 καί στόν κανονισμό 2702/72 τοῦ Συμβουλίου τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1972 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 291, τόμ. 03/008, σ. 217).

Γιά νά ἐπιλύσει τό πρόβλημα, τό Hessisches Finanzgericht ὑπέβαλε στό Δικαστήριο, μέ διάταξη τῆς 24ης Μαρτίου 1980, τό ἀκόλουθο προδικαστικό ἐρώτημα:

«Εἶναι ἔγκυρος ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 5ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 86, σ. 18) σέ συνδυασμό μέ τούς τροποποιητικούς κανονισμούς 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 101, σ. 7) καί 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 (ABl. L 144, σ. 13);»

Ἡ διάταξη περί παραπομπῆς περιῆλθε στή γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 18 Ἀπριλίου 1980.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ, ἔγγραφες παρατηρήσεις κατέθεσαν ἡ Dürbeck, ἐκπροσωπούμενη ἀπό τούς Ehle, Feldmann, Schiller καί Eyl, δικηγόρους Κολωνίας, καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπούμενη ἀπό τόν Jörn Sack, μέλος τῆς νομικῆς ὑπηρεσίας της.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητῆ δικαστῆ καί μετά τήν ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέα, τό Δικαστήριο ἀποφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

Κάλεσε πάντως τήν Ἐπιτροπή νά ὑποβάλει πρίν ἀπό τήν 31η Ὀκτωβρίου 1980 ἔκθεση γιά τήν ἐξέλιξη τῶν τιμῶν τῶν ἐπιτραπέζιων μήλων καί τῶν ποσοτήτων πού παράχθηκαν στήν Κοινότητα κατά τά ἔτη 1976/77, 1977/78 καί 1978/79 καί νά παράσχει περαιτέρω διευκρινήσεις, κατά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτηση, σχετικά μέ τήν ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας πού χρησιμοποίησε ἡ Χιλή κατά τῆς Κοινότητας ἐνώπιον τῶν ἁρμόδιων ὀργάνων τῆς GATT, καί ἐνδεχομένως γιά τήν ἔκβασή της.

II — Παρατηρήσεις πού ὑποβλήθηκαν σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ

Ἡ Dürbeck ἀναλύει κατ' ἀρχάς τήν κατάσταση πού συνιστᾶ τό γενικό πλαίσιο στό ὁποῖο ἐντάσσονται τά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ ἑταιρεία ἀφενός μέν προσδιορίζει ὅτι εἶχε ἤδη συνάψει τό Νοέμβριο τοῦ 1978 μέ μία χιλιανή ἐξαγωγική ἐπιχείρηση σύμβαση γιά συνολική ποσότητα 300 000 περίπου κιβώτιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς γιά τήν περίοδο εἰσαγωγῆς πού ἄρχιζε στά τέλη Μαρτίου 1979, ἀφετέρου δέ παραθέτει τό ἱστορικό γιά τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἀποφασίσθηκαν ἀπό τήν Ἐπιτροπή τόν Ἀπρίλιο 1979.

Στά τέλη τοῦ 1978/ἀρχές 1979 ἡ Ἐπιτροπή εἶχε ἤδη λάβει γνώση τόσο τῶν ποσοτήτων ἐπιτραπέζιων μήλων πού οἱ πέντε παραδοσιακές προμηθεύτριες χῶρες, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἡ Χιλή, σκόπευαν νά ἐξαγάγουν πρός τήν Κοινότητα, ὅσο καί τῶν κατά προσέγγιση στοιχείων σχετικά μέ τή συγκομιδή τοῦ 1978 στά Κράτη μέλη. Ἄν καί εἶχε στή διάθεσή της τά στοιχεῖα αὐτά, ἡ Ἐπιτροπή δέν εἶχε ἀναφερθεῖ καθόλου, τήν ἐποχή ἐκείνη, σέ ἐνδεχόμενα μέτρα διασφαλίσεως κατά τῆς Χιλῆς ἤ ἄλλων χωρῶν ἐξαγωγῆς.

Ὑπό τήν πίεση τῶν ὀργανώσεων τῶν κοινοτικῶν παραγωγῶν πού ἐπιδίωκαν νά πετύχουν τόν περιορισμό τῶν εἰσαγωγῶν προελεύσεως νότιου ἡμισφαιρίου, ἡ Ἐπιτροπή ἀναγκάσθηκε στή συνέχεια νά διαπραγματευθεῖ συμφωνίες αὐτοπεριορισμοῦ μέ τίς παραδοσιακές προμηθεύτριες χῶρες.

Ἡ Χιλή, γιά τήν ὁποία ἡ Ἐπιτροπή εἶχε ἀποφασίσει μία ποσόστωση 42 000 τόνων, δέν εἶχε ἀποδεχθεῖ τήν ποσότητα αὐτή στά πλαίσια τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ, ἐπειδή εἶχαν ἤδη συναφθεῖ συμβάσεις βέβαιας ἰσχύος μέ κοινοτικούς εἰσαγωγεῖς, ὕψους 55 000 τόνων (5 000 τόνοι ἦταν πάντως ἐμπορεύματα ὑπό διαμετακόμιση μέ προορισμό τήν Αὐστρία).

Ἡ συγκυρία πού ὑπῆρχε κατά τή στιγμή τῆς θεσπίσεως τοῦ μέτρου διασφαλίσεως στήν κοινοτική ἀγορά τῶν ἐπιτραπέζιων μήλων ἦταν, γιά τήν Ἐπιτροπή, εὐρύτατα γνωστή καί διαφανής.

Μποροῦσε νά προβλεφθεῖ ὅτι ἡ Νότια Ἀφρική καί ἡ Νέα Ζηλανδία δέ θά ἐξαντλοῦσαν ἐντελῶς τίς ποσότητες πού τούς εἶχαν χορηγηθεῖ στά πλαίσια τῶν συμφωνιῶν αὐτοπεριορισμοῦ, ἄν καί διατήρησαν τίς ποσοστώσεις τους ἀναφορᾶς ἐνόψει τῆς συνάψεως ἐνδεχομένως μεταγενέστερων συμφωνιῶν αὐτοπεριορισμοῦ.

Ὡς πρός τήν κοινοτική συγκομιδή ἐπιτραπέζιων μήλων, αὐτή ἀνῆλθε τό 1978 σέ 6,5 ἑκατομμύρια τόνους περίπου, ἀλλά πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι αὐτός ὁ ἀπόλυτος ἀριθμός, ἄν ληφθεῖ ὑπόψη μεμονωμένως, δέν ἔχει μεγάλη σημασία. Γιά τήν ἐκτίμηση τῆς καταστάσεως τῆς ἀγορᾶς μήλων τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1979 θά ἔπρεπε, πράγματι, νά εἶναι γνωστό:

α) σέ ποιό βαθμό ἐπρόκειτο γιά ἐμπόρευμα πού μποροῦσε νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο παρεμβάσεως,

β) ποιά ποσότητα τοῦ ἐμπορεύματος πού μποροῦσε νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο παρεμβάσεως ὑπῆρχε ἀκόμη ὡς ἀπόθεμα τήν 1η Ἀπριλίου 1979 σέ ψυκτικές ἀποθῆκες,

γ) ἄν, ἐφόσον ὑποτεθεῖ ὅτι αὐτό θά ἦταν ἀναγκαῖο, ἡ ἀποθηκευμένη ποσότητα θά ἦταν δυνατό νά διατεθεῖ ταχύτερα σέ περίπτωση κανονικῆς λειτουργίας τῆς ἀγορᾶς.

Σύμφωνα ὅμως μέ τή γνώμη ἐμπειρογνωμόνων, ἀντικείμενο παρεμβάσεως μποροῦσε νά ἀποτελέσει ποσότητα 25 ἕως 30 %, κατ' ἀνώτατο ὅριο, τῶν ἀποθεμάτων τῆς συγκομιδῆς μήλων τοῦ 1978, ἐπειδή τό 70 % περίπου τῶν ἀποθεματοποιημένων ἐμπορευμάτων δέν ἀνταποκρινόταν στούς κανόνες ποιότητας πού καθορίζονται ἀπό τήν κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν καί δέν μποροῦσε ἐπομένως νά ἀγορασθεῖ στήν τιμή ἀποσύρσεως ἤ νά ἀποσυρθεῖ ἀπό τήν ἀγορά γιά ἄλλους λόγους.

Ἐπιπλέον, κατά τό χρόνο τῆς λήψεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως, δέν ὑπῆρχε πλέον στίς ἀποθῆκες παρά μέρος τῶν ἐμπορευμάτων πού μποροῦσε νά ἀποτελέσει τό ἀντικείμενο παρεμβάσεως. Πράγματι τά μῆλα πού εἶχαν ἀποθηκευθεῖ σέ κανονικές ἀποθῆκες δέν μποροῦσαν νά παραμείνουν ἐκεῖ, ἀπό ἄποψη καθαρά τεχνική, μετά τά μέσα ἤ τό τέλος τοῦ Φεβρουαρίου.

Τέλος πρέπει νά ὑποτεθεῖ ὅτι, ἄν ἡ ἀγορά εἶχε λειτουργήσει ὁμαλά μέχρι τήν ἀρχή τοῦ 1979, μία πολύ σημαντικότερη ποσότητα μήλων θά εἶχε πωληθεῖ. Ἡ ἐξέλιξη αὐτή δέ σημειώθηκε, λόγω τοῦ ὅτι ἡ προσφορά μήλων εἶχε σκόπιμα περιορισθεῖ ἀπό τόν Ὀκτώβριο 1978, γιά νά ἐπιτευχθοῦν μεγαλύτερες τιμές, νά καλυφθεῖ ἡ κακή ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος πού θά εἶχε ἀποκαλυφθεῖ μέ τήν προσφυγή σέ μία πρώιμη παρέμβαση καί νά δικαιολογηθεῖ ἡ ἀνάγκη παρατάσεως τῆς περιόδου παρεμβάσεως.

Οἱ χονδρικές τιμές πωλήσεως στίς ἀντιπροσωπευτικές ἀγορές τῆς Κοινότητας εἶχαν σημειώσει σταθερή ἀνοδική τάση.

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοί δύνανται, κατά τή γνώμη τῆς Dürbeck, νά ἐπιβεβαιωθοῦν ἀπό τήν Ἐπιτροπή βάσει τῶν στοιχείων πού διαθέτει, ἄν τό Δικαστήριο ζητήσει μία τέτοια ἐπιβεβαίωση.

Ὑπό τίς προϋποθέσεις αὐτές, τά μέτρα διασφαλίσεως πού λήφθηκαν ἀπό τήν Ἐπιτροπή δέν εἶχαν ὡς ἀντικείμενο, στήν πραγματικότητα, παρά συμπληρωματικές εἰσαγωγές 8 000 τόνων περίπου. Ὁ κανονισμός μέ τόν ὁποῖο θεσπίσθηκαν τά μέτρα αὐτά, δέν κάνει καμία παραπομπή στόν κανονισμό 2702/72 περί καθορισμοῦ τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων διασφαλίσεως στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν καί δέν παρέχει, ἐπιπλέον, ἐνδείξεις ὡς πρός «τά ἀποθέματα πού εἶναι ἀκόμη διαθέσιμα». Ἐπίσης, σύμφωνα μέ ὁρισμένες ἐκτιμήσεις, μόνο 35 000 τόνοι μήλων εἶχαν εἰσαχθεῖ ἀπό τή Χιλή κατά τό χρόνο τῆς λήψεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως.

Ἡ Dürbeck διαμαρτυρήθηκε ἀμελλητί, στίς 10 καί 12 Ἀπριλίου 1979, κατά τῆς λήψεως τοῦ μέτρου διασφαλίσεως καί ζήτησε μία ἐξαίρεση γιά 2 000 τόνους περίπου ἐπιτραπέζιων μήλων, ἀλλά ἡ Ἐπιτροπή ἀρνήθηκε νά ἐγκρίνει ἕνα μεταβατικό καθεστώς γιά τήν ἐν λόγω ποσότητα.

Ἀργότερα πάντως, μέ τόν κανονισμό 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 καί μέ τόν κανονισμό 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979, ἡ Ἐπιτροπή θέσπισε καί μεταβατικές διατάξεις, ἐκτιμώντας, σέ μία περίπτωση, ὅτι οἱ δυνατότητες ἀπορροφήσεως τῆς κοινοτικῆς ἀγορᾶς δέν εἶχαν ἐξαντληθεῖ μέ τίς εἰσαγωγές πού εἶχαν πραγματοποιηθεῖ πρίν ἀπό τίς 25 Ἀπριλίου 1979 καί, σέ ἄλλη περίπτωση, ὅτι δέν εἶχαν ἀκόμη ἐξαντληθεῖ μέ τίς εἰσαγωγές πού εἶχαν πραγματοποιηθεῖ πρίν ἀπό τίς 5 Μαΐου 1979.

Ἡ Dürbeck δέν ἐπωφελήθηκε ἀπό αὐτή τή μεταβατική ρύθμιση, ἐπειδή, παρά τίς ἐπανειλημμένες αἰτήσεις της, ἡ Ἐπιτροπή δέν τῆς εἶχε ἀφήσει καμία ἐλπίδα ὡς πρός τή θέσπιση μιᾶς μεταβατικῆς ρυθμίσεως καί

εἶχε καταγγείλει τή σύμβαση ἀγορᾶς πού εἶχε συνάψει μέ τόν ἐξαγωγικό οἶκο τῆς Χιλῆς, καθώς καί τή σύμβαση ναυλώσεως τοῦ πλοίου πού θά μετέφερε τά ἐμπορεύματα.

Τό 1980 ἡ Ἐπιτροπή δέ σύναψε πλέον συμφωνίες αὐτοπεριορισμοῦ μέ τίς προμηθεύτριες χῶρες οὔτε θέσπισε μέτρα διασφαλίσεως, ἄν καί ἡ συγκομιδή μήλων στήν Κοινότητα εἶχε ὑπερβεῖ τά 7 ἑκατομμύρια τόνους.

Στά πλαίσια αὐτά εἶναι δυνατό, κατά τήν Dürbeck, νά ἐξατομικευθοῦν περισσότερα ἐλαττώματα τῶν κανονισμῶν 687/79, 797/79 καί 1152/79, τά ὁποῖα συνεπάγονται τήν ἀκυρότητά τους. Πρόκειται ἰδίως γιά:

1) τήν παράβαση τῶν συνδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1035/72 καί τῶν ἄρθρων 1,2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 2707/72,

2) τήν παραβίαση τῆς ἀρχῆς τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης,

3) τήν παράβαση τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1035/72, καθώς καί τῶν ἄρθρων 39 καί 110 τῆς συνθήκης ΕΟΚ,

4) τήν παραβίαση τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων, ἡ ὁποία θεσπίζεται στό ἄρθρο 40 παράγραφος 3 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

1. Παράβαση τῶν συνδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1035/72 καί τῶν ἄρθρων 1, 2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 2707/72

Ἡ ἀνωτέρω παράβαση ἀπορρέει ἀπό τό γεγονός ὅτι οἱ προϋποθέσεις πού ἀπαιτοῦνται γιά τή θέσπιση ἑνός μέτρου διασφαλίσεως, ὅσον ἀφορᾶ τά ἐπιτραπέζια μῆλα, δέν πληροῦνταν, σύμφωνα μέ τά ὑφιστάμενα στοιχεῖα, οὔτε ὡς πρός τά πραγματικά οὔτε ὡς πρός τά νομικά περιστατικά.

Πρέπει κατ' ἀρχήν νά ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι ὁ κανονισμός 687/79 στηρίζεται μόνο στόν κανονισμό 1035/72 καί ὅτι δέν κάνει καμιά ἀναφορά στόν κανονισμό 2707/72, πού προσδιορίζει μέ ἀκρίβεια τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἐφαρμογή τῶν μέτρων διασφαλίσεως στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν. Ἑπομένως δέν μπορεῖ κανείς νά εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβε ὑπόψη κατά τρόπο γενικό τόν τελευταῖο αὐτό κανονισμό καί τό τυπικό αὐτό ἐλάττωμα δύναται, ἤδη ἀπό μόνο του, νά ἐπιφέρει τήν ἀκυρότητα τοῦ κανονισμοῦ 687/79.

Σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, τά μέτρα διασφαλίσεως δύνανται νά λαμβάνονται μόνο ἄν συντρέχουν τρεῖς προϋποθέσεις:

— σοβαρές διαταραχές ἤ ἀπειλή δημιουργίας σοβαρῶν διαταραχῶν,

— διαταραχές προκαλούμενες ἀπό τήν εἰσαγωγή τοῦ οἰκείου προϊόντος,

— διακινδύνευση τῶν στόχων τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Γιά τήν ἐκτίμηση τῆς ὑπάρξεως τῆς πρώτης προϋποθέσεως πρέπει νά λαμβάνονται ὑπόψη ἰδιαίτερα τρεῖς παράγοντες, δηλαδή:

— ὁ ὄγκος τῶν εἰσαγωγῶν πού ἔχουν πραγματοποιηθεῖ ἤ πού προβλέπονται,

— οἱ διαθέσιμες ποσότητες προϊόντων στήν κοινοτική ἀγορά,

— οἱ διαπιστούμενες τιμές γιά τά ἐγχώρια προϊόντα στήν κοινοτική ἀγορά ἤ ἡ ἐξέλιξη πού προβλέπεται γιά τίς τιμές αὐτές.

Ὅσον ἀφορᾶ τόν ὄγκο τῶν εἰσαγωγῶν πού εἶχαν πραγματοποιηθεῖ ἤ πού προβλέπονταν, ἡ διαφορά μεταξύ τῆς ποσοστώσεως πού προτάθηκε ἀπό τήν Ἐπιτροπή καί ἐκείνης πού ἡ Χιλή ἦταν ἕτοιμη νά ἀποδεχθεῖ ἦταν μόνο 13 000 τόνοι, ἀπό τούς ὁποίους 5 000 τόνοι θά διαμετακομίζονταν ἁπλῶς μέσω τῆς Κοινότητας, γιά νά παραδοθοῦν στήν Αὐστρία. Ἐπρόκειτο ἑπομένως, στήν πραγματικότητα, γιά μιά δια-

φορά 8 000 τόνων, πού σέ σχέση μέ τήν κοινοτική παραγωγή τῶν 6 661 000 τόνων, ἀποτελοῦσαν μιά τόσο ἀσήμαντη ποσότητα, ὥστε, σύμφωνα μέ τόν προβλεπόμενο ὄγκο τῶν εἰσαγωγῶν, δέ θά μποροῦσε νά ὑπάρχει φόβος διαταραχῶν, καί ἀκόμη λιγότερο «σοβαρῶν διαταραχῶν». Ἐξάλλου, μέχρι τίς 25 Ἀπριλίου 1979 μόνο 36 000 τόνοι περίπου εἶχαν εἰσαχθεῖ ἀπό τή Χιλή.

Ἡ Ἐπιτροπή δέν ἦταν οὔτε σέ θέση νά ἀποδείξει στόν κανονισμό 687/79 ὅτι «οἱ διαθέσιμες ποσότητες στήν κοινοτική ἀγορά» θά προκαλοῦσαν σοβαρές διαταραχές, ἰδίως ἐπειδή τά ἐπιτραπέζια μῆλα εἰσαγωγῆς Χιλῆς θά καθιστοῦσαν ἀναγκαῖες συμπληρωματικές ἐνέργειες γιά νά ἀποσυρθοῦν μῆλα ἀπό τήν ἀγορά.

Ἡ σύγκριση στήν ὁποία προβαίνει ἡ Ἐπιτροπή μεταξύ τῆς κοινοτικῆς παραγωγῆς μήλων τῶν περιόδων 1978/79 ἀφενός καί 1977/78 ἀφετέρου στήν πραγματικότητα δέν ἔχει καμία σημασία γιά τήν ἐκτίμηση τῶν διαθέσιμων ποσοτήτων πού ὑπῆρχαν στήν κοινοτική ἀγορά κατά τό χρόνο τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ρήτρας διασφαλίσεως.

Ἡ μόνη καθοριστική ποσότητα εἶναι στήν οὐσία ἡ ποσότητα πού θά ἦταν δυνατό νά ἀποτελέσει, κατά τρόπο γενικό, τό ἀντικείμενο παρεμβάσεως, ἡ ὁποία βρισκόταν σέ ἀποθῆκες ΕΑ (ἐλεγχόμενης ἀτμόσφαιρας), ὅπου ἡ ἀποθήκευση θά μποροῦσε νά παραταθεῖ, ἀπό τεχνικῆς πλευρᾶς, καί πέρα ἀπό τό Φεβρουάριο, καί ἡ ὁποία δέν εἶχε διατεθεῖ στήν ἀγορά, ὄχι ὅμως γιά λόγους κερδοσκοπίας.

Ἑπομένως, σύμφωνα μέ τήν Dürbeck, ποσότητα 25 ἕως 30 % κατ' ἀνώτατο ὅριο τῶν μήλων παραγωγῆς 1978 πού βρίσκονταν σέ ἀποθῆκες μποροῦσε να ἀποτελέσει ἀντικείμενο παρεμβάσεως.

Ἐπιπλέον, ὅσον ἀφορᾶ τά ὑφιστάμενα ἀποθέματα κατά τό χρόνο τῆς θεσπίσεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως, ἡ Ἐπιτροπή εἶχε βεβαιώσει ὅτι αὐτά ἦταν «σημαντικά ἀνώτερα ἀπό ἐκεῖνα πού ὑφίσταντο τό ἴδιο διάστημα κατά τίς δύο προηγούμενες περιόδους», ἀλλά εἶχε παραλείψει νά ἀναφέρει ὅτι τό 1976/77 ἡ συγκομιδή μήλων ἦταν κανονική καί τό 1977/78 ἀνεπαρκής καί ὅτι ἑπομένως δέν εἶχαν γίνει κρατικές παρεμβάσεις κατά τίς περιόδους αὐτές.

Ἡ Ἐπιτροπή θεώρησε ὅτι τά ἀποθηκευμένα μῆλα δέ θά μποροῦσαν νά διατεθοῦν, ὑπό κανονικές συνθῆκες, πρίν ἀπό τό τέλος τῆς περιόδου. Ἑπομένως γιά τά ἀποθηκευμένα μῆλα σέ κανονικές ἀποθῆκες ἡ παρέμβαση ἔπρεπε ἤδη νά γίνει, γιά λόγους τεχνικούς, στό τέλος Φεβρουαρίου 1979. Γιά τά ἀποθηκευμένα σέ ἀποθῆκες ΕΑ μῆλα, ἡ πώλησή τους διευκολύνεται συνήθως μέ εἰσαγωγές νωπῶν μήλων ἀπό τό νότιο ἡμισφαίριο, πού ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τή διευκόλυνση τῆς διαθέσεώς τους στήν ἀγορά.

Ἀνεξαρτήτως αὐτοῦ, ἡ ὕπαρξη σχετικά σημαντικῶν ἀποθεμάτων ὀφείλεται, σύμφωνα μέ τήν Dürbeck, σέ κερδοσκοπικά τεχνάσματα τῶν παραγωγῶν μήλων τῆς Κοινότητας.

Ὁ τρίτος παράγοντας πού θά πρέπει νά ληφθεῖ ὑπόψη εἶναι ἡ τάση τῶν τιμῶν τῶν ἐγχώριων προϊόντων πρός ὑπερβολική ὕψωση ἤ πτώση σέ σχέση μέ τίς τιμές βάσεως.

Γιά νά ἀποδείξει ὅτι τό ἐπίπεδο τιμῶν ἦταν ἰδιαίτερα χαμηλό, ἡ Ἐπιτροπή πραγματοποίησε μιά σύγκριση μέ τίς τιμές τῆς περιόδου 1977/78. Ἡ σύγκριση αὐτή εἶναι ἀτελής καί τέτοιας φύσεως, ὥστε δύναται νά ὁδηγήσει σέ λάθη: τό 1977/78 οἱ τιμές εἶχαν ὑψωθεῖ κατά τρόπο μή κανονικό, λόγω τῆς ἀνεπαρκοῦς παραγωγῆς. Ἂν οἱ τιμές τῆς περιόδου 1978/79 εἶναι κατώτερες καί ἀπό τίς τιμές τῆς περιόδου 1976/77, αὐτό ἀποτελεῖ ἔνδειξη τῆς κακῆς ποιότητας τῆς παραγωγῆς τοῦ ἔτους 1978/79, ὅπως ἀναφέρθηκε ἤδη ἀπό τήν Dürbeck.

Ἡ Ἐπιτροπή ἀντιπαρῆλθε σιωπηλά ἐξάλλου τήν πιθανή ἐξέλιξη τῶν τιμῶν καί τή διευκόλυνση τῆς διαθέσεως στό ἐμπόριο τοῦ ἀποθηκευμένου ἐμπορεύματος, ἡ ὁποία προκαλεῖται ἀπό τίς εἰσαγωγές νωπῶν μήλων.

Ἡ πρώτη προϋπόθεση πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 γιά τήν υἱοθέτηση μέτρων διασφαλίσεως δέν πληροῦται ἐπομένως.

Τό προαναφερθέν ἄρθρο 29 ἀπαιτεῖ ἐπίσης ὡς δεύτερη προϋπόθεση τή δημιουργία σοβαρῶν διαταραχῶν στήν ἀγορά «συνεπεία τῶν εἰσαγωγῶν». Αὐτό σημαίνει ὅτι οἱ εἰσαγωγές πρέπει νά ἀποτελοῦν τήν πιό σημαντική αἰτία τῆς σοβαρῆς διαταραχῆς ἤ τῆς ἀπειλῆς διαταραχῆς.

Ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐπεξήγησε αὐτή τήν αἰτιολογική σχέση. Ἐξάλλου, μέ βάση τούς συλλογισμούς πού ἀναπτύχθηκαν ἀνωτέρω, θά ἦταν δυνατό νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι οἱ εἰσαγωγές μήλων Χιλῆς, πού ἀποτέλεσαν τό ἀντικείμενο μέτρων διασφαλίσεως, δέν ἦταν κατά κανέναν τρόπο σέ θέση νά προκαλέσουν σοβαρή διαταραχή στήν κοινή ἀγορά μήλων.

Τέλος, τό ἄρθρο 29 προβλέπει ὅτι τά μέτρα διασφαλίσεως δύνανται νά λαμβάνονται μόνο ὅταν ἀπειλοῦνται σοβαρές διαταραχές «οἱ ὁποῖες θά ἦταν δυνατό νά θέσουν σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης». Ἀπό αὐτούς τούς στόχους, μόνο οἱ ἑξῆς τρεῖς ἔχουν σημασία γιά τήν παρούσα ὑπόθεση:

— ἡ ἐξασφάλιση ἑνός δίκαιου βιοτικοῦ ἐπιπέδου στά ἄτομα πού ἀπασχολοῦνται στή γεωργία,

— ἡ σταθεροποίηση τῶν ἀγορῶν,

— ἡ ἐξασφάλιση τοῦ ἐφοδιασμοῦ, ἰδιαίτερα τῶν καταναλωτῶν.

Ἡ πραγματοποίηση τῶν στόχων αὐτῶν δέν ἀπειλήθηκε, ἀλλ' ἀντίθετα εὐνοήθηκε ἀπό τήν εἰσαγωγή τῶν χιλιανῶν μήλων.

Τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἔλαβε ἡ Ἐπιτροπή ἦταν ἐπομένως ἀθέμιτα ὑπό τό πρίσμα τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου 29. Ἦταν δέ ἐξίσου ἀθέμιτα, ἄν ληφθεῖ ὑπόψη ἡ ἀρχή τῆς ἀναλογικότητας, ἀφοῦ δέν ἦταν οὔτε ἀναγκαῖα, οὔτε κατάλληλα.

2. Παραβίαση τῆς ἀρχῆς τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης

Ἡ ἀρχή τοῦ σεβασμοῦ τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης, πού ἀναγνωρίζεται γενικά ἀπό τό κοινοτικό δίκαιο, διέπει κυρίως τό ἄρθρο 3 παράγραφος 3 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 2707/72, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο τά μέτρα διασφαλίσεως «λαμβάνουν ὑπόψη τήν ἰδιαίτερη κατάσταση τῶν προϊόντων κατά τή διάρκεια τῆς διαμετακομίσεώς τους πρός τήν Κοινότητα».

Ἡ Ἐπιτροπή ἦταν ἄριστα ἐνημερωμένη γιά τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐπιτραπέζιων μήλων. Ἤδη ἀπό τό τέλος τοῦ ἔτους πρίν ἀπό τίς εἰσαγωγές γνώριζε, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, τά στοιχεῖα τά σχετικά μέ τή συγκομιδή στήν Κοινότητα, καθώς ἐπίσης καί τίς προβλεπόμενες ἐξαγωγές τῶν προμηθευτριῶν τρίτων χωρῶν. Ἐπιπλέον δέν ἀγνοοῦσε ὅτι οἱ εἰσαγωγεῖς εἶχαν ἤδη ἀπό τότε συνάψει συμβάσεις παραδόσεως καθώς καί, ὅσον ἀφορᾶ τή Χιλή, συμβάσεις ναυλώσεως. Ἑπομένως θά περίμενε κανείς ὅτι θά ἀνακοίνωνε, μέχρι τό τέλος τοῦ χρόνου τό ἀργότερο, ἄν προβλεπόταν ἡ λήψη μέτρων διασφαλίσεως. Ἐντούτοις ἡ Ἐπιτροπή ἀκόμα καί τόν Ἰανουάριο καί Φεβρουάριο 1979 δέν εἶχε δώσει ἐνδείξεις ὅτι ἀντιμετώπιζε τή λήψη τῶν μέτρων πού ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῆς παρούσας ὑποθέσεως.

Ἀκόμα καί ἄν ἡ ρήτρα διασφαλίσεως ἦταν νόμιμη, ἡ Ἐπιτροπή ἦταν ὑποχρεωμένη, λαμβάνοντας ὑπόψη τήν ἐμμονή στήν πολιτική της, νά χορηγήσει στήν Dürbeck μιά

μεταβατική προθεσμία. Ἡ Ἐπιτροπή πράγματι χορήγησε στή συνέχεια δύο μεταβατικές προθεσμίες (ἀπό τίς ὁποῖες δέν μποροῦσε νά ἐπωφεληθεῖ πιά ἡ Dürbeck) καί ἑπομένως ἀναγνώρισε θεωρητικά τήν ἀρχή τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης στή συγκεκριμένη περίπτωση.

3. Παράβαση τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1035/72, τοῦ ἄρθρου 39 καί τοῦ ἄρθρου 110 τῆς συνθήκης ΕΟΚ

Ἡ Dürbeck ὑπενθυμίζει ὅτι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, κατά τήν καθιέρωση τῆς κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν ὁπωροκηπευτικῶν πρέπει νά λαμβάνονται ὑπόψη, παράλληλα καί κατά τόν κατάλληλο τρόπο, οἱ στόχοι πού προβλέπονται στά ἄρθρα 39 καί 110 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Ἡ Ἐπιτροπή ὅμως ὄχι μόνο παρέβη τό ἄρθρο 39, ἀλλά παρέβη ἐπιπλέον, κατά τρόπο ἀκόμα ἐντονότερο, τήν πρώτη παράγραφο τοῦ ἄρθρου 110, μέ τήν ὁποία τά Κράτη μέλη καί τά ὄργανα τῆς Κοινότητας ἀνέλαβαν τήν ὑποχρέωση, μεταξύ ἄλλων, νά συμβάλλουν στήν προοδευτική κατάργηση τῶν περιορισμῶν στίς διεθνεῖς συναλλαγές, καί τή δεύτερη παράγραφο τοῦ ἴδιου ἄρθρου πού περιέχει οὐσιαστικά τήν ὑποχρέωση νά ἀνοίξει ἡ κοινή ἀγορά γιά τά τρίτα κράτη ὑπό τούς ὅρους πού θεσπίζουν οἱ νόμοι περί ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπή ἔκανε στήν πράξη ἀδύνατη τήν εἰσαγωγή τῶν 13 000 (8 000) τόνων μήλων προελεύσεως Χιλῆς, ἐφαρμόζοντας μέτρα διασφαλίσεως πού δέ στηρίζονταν οὔτε στά πράγματα οὔτε στό δίκαιο. Ἴσως ἡ Ἐπιτροπή νά εἶχε ὡς κύριο στόχο νά δείξει ἔτσι στίς χῶρες πού, μέ σκοπό τήν ἐκτέλεση τῶν συμβάσεων πού εἶχαν ἤδη συναφθεῖ, δέ θέλησαν νά συνάψουν συμφωνίες αὐτοπεριορισμοῦ, ποιά εἶναι «τά ὅριά» τους. Αὐτό ἀκριβῶς ἀποτελεῖ ἐμφανή παράβαση τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου 110.

4. Παραβίαση τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων

Ἡ ἀπαγόρευση τῶν διακρίσεων πού διακηρύσσει τό ἄρθρο 40 τῆς συνθήκης ΕΟΚ ἀφορᾶ καί τούς εἰσαγωγεῖς, οἱ ὁποῖοι πράγματι πρέπει νά θεωρηθοῦν ὡς «καταναλωτές» τῆς Κοινότητας κατά τήν ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Οἱ κανονισμοί ὅμως 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 καί 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 θέσπισαν γιά ὁρισμένες εἰσαγωγές μεταβατικές ρυθμίσεις, ἀπό τίς ὁποῖες ἡ Dürbeck, ἄν καί εἶναι καί αὐτή εἰσαγωγεύς, ἀποκλείσθηκε, ἐνῶ εἶχε καταγγείλει τίς συμβάσεις της παραδόσεως καί ναυλώσεως, ὅταν ἡ Ἐπιτροπή τῆς γνωστοποίησε, ἀπαντώντας σέ δύο τηλετυπήματα τῆς 10ης καί 12ης Ἀπριλίου, τήν πρόθεσή της νά μή θεσπίσει μεταβατικές διατάξεις.

Ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι τό μέτρο διασφαλίσεως ἦταν ἔγκυρο, ἡ Ἐπιτροπή ἔπρεπε τουλάχιστον νά φροντίσει ὥστε τά ἐπιτραπέζια μῆλα Χιλῆς, πού εἰσάχθηκαν μετά τήν 25η Ἀπριλίου 1975, νά κατανεμηθοῦν μέ δίκαιο τρόπο μεταξύ τῶν ἐνδιαφερόμενων εἰσαγωγέων σύμφωνα μέ ὁρισμένη διαδικασία (Referenzverfahren).

Ἡ *Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων* θεωρεῖ καί αὐτή χρήσιμη τήν ἀναφορά στήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς τήν ἐποχή τῆς θεσπίσεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως. Ὑπογραμμίζει εἰδικότερα τά ἑξῆς στοιχεῖα:

— τήν πολύ ὑψηλή παραγωγή μήλων στήν Κοινότητα κατά τήν περίοδο 1978/79 (6 500 000 τόνοι περίπου),

— τό ἀνώμαλα ὑψηλό ἐπίπεδο τῶν ἀποθεμάτων τήν 1η Μαρτίου 1979 (1 500 000 τόνοι περίπου),

— τό σημαντικό ἀριθμό τῶν μήλων πού ἀποσύρθηκαν ἀπό τήν ἀγορά (90 000 τόνοι) καί, κατά συνέπεια, τῶν μέτρων παρεμβάσεως σέ πολλά Κράτη μέλη τήν ἴδια περίοδο,

— τήν πτώση τῶν τιμῶν τῶν μήλων στήν ἀγορά πολύ χαμηλότερα ἀπό τίς τιμές βάσεως,

— τή σημαντική ποσότητα μήλων (380 000 τόνοι) καταγωγῆς τρίτων χωρῶν, τῶν ὁποίων προβλεπόταν ἡ εἰσαγωγή στήν Κοινότητα γιά τήν περίοδο Μαρτίου-Αὐγούστου 1979.

Μέ σκοπό νά σταματήσει τήν ἐπικίνδυνη ἐξέλιξη τῆς ἀγορᾶς τῶν μήλων καί νά ἀποφύγει, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, νά ἀποσυρθοῦν ἀπό τήν ἀγορά μῆλα, πράγμα πού θά στοίχιζε πολύ, ἡ Ἐπιτροπή κάλεσε τίς ἀπό παράδοση προμηθεύτριες χῶρες νά ὑπογράψουν συμφωνίες αὐτοπεριορισμοῦ τῶν ἐξαγωγῶν τους πρός τήν Κοινότητα.

Ἡ Χιλή δέ δέχθηκε τήν ποσόστωση τῶν 42 000 τόνων πού πρότεινε ἡ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία ἀναγκάσθηκε ἔτσι νά θεσπίσει μέτρα διασφαλίσεως ὅσον ἀφορᾶ τίς χιλιανές ἐξαγωγές.

Ἀφοῦ διαπίστωσε ἀργότερα ὅτι ἡ συνολική ποσότητα τῶν μήλων πού εἶχαν εἰσαχθεῖ ἀπό τή Χιλή ἦταν μικρότερη ἀπό τήν ποσόστωση τῶν 42 000 τόνων, ἡ Ἐπιτροπή ἐπέτρεψε, μέ τούς κανονισμούς 797/79 καί 1152/79, συμπληρωματικές εἰσαγωγές (πού ἀφοροῦσαν φορτία πού προωθοῦνταν ἤδη πρός τήν Κοινότητα) μέχρι τή συμπλήρωση τῆς ποσοστώσεως αὐτῆς.

Μετά ἀπό αὐτή τήν περιγραφή τοῦ πλαισίου στό ὁποῖο τοποθετεῖται ἡ παρούσα ὑπόθεση, ἡ Ἐπιτροπή ἐξετάζει τά ἐπιχειρήματα τά ὁποῖα προβάλλει ἡ Dürbeck γιά νά ὑποστηρίξει τό ἀνίσχυρο τῶν μέτρων διασφαλίσεως, ὅπως προκύπτουν ἀπό τή διάταξη περί παραπομπῆς (καί τά ὁποῖα ἐπαναλαμβάνονται ἀπό τήν Dürbeck στίς παρατηρήσεις πού ὑπέβαλε μετά τήν Ἐπιτροπή).

Σύμφωνα μέ τήν Ἐπιτροπή, οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφος 1 πρῶτο ἐδάφιο πρώτη περίπτωση τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 πληροῦνταν τόν Ἀπρίλιο καί τό Μάιο 1979.

Δεδομένων ἀφενός μέν τῶν ἀφύσικα ὑψηλῶν εἰσαγωγῶν πού ἀναμένονταν ἀπό χῶρες τοῦ νότιου ἡμισφαιρίου κατά τήν περίοδο 1978/79, ἀφετέρου δέ τῶν σημαντικῶν ἀποθεμάτων πού δημιουργήθηκαν ἀπό τήν κοινοτική παραγωγή, ἡ κοινοτική ἀγορά ἐπιτραπέζιων μήλων ἀπειλοῦνταν τόν Ἀπρίλιο καί Μάιο 1979 ἀπό σοβαρές διαταραχές, πού θά ἔθεταν σέ κίνδυνο τήν πραγματοποίηση τῶν στόχων τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἰδιαίτερα δέ τή σταθεροποίηση τῆς ἀγορᾶς καί τήν ἐξασφάλιση ἑνός δίκαιου βιοτικοῦ ἐπιπέδου γιά τούς παραγωγούς. Ὑπῆρχε πράγματι ὁ κίνδυνος, σέ περίπτωση ἐξαιρετικά μεγάλων εἰσαγωγῶν, οἱ τιμές, πού ἦταν ἤδη χαμηλές στήν ἀρχή, νά ὑποστοῦν πλήρη καθίζηση καί νά γίνει ἀδύνατη ἡ ἔστω καί μερική ἀπορρόφηση τῶν τεράστιων ἀποθεμάτων. Οἱ ὑπολογισμοί αὐτοί, καθώς καί ἡ περιγραφή τῆς καταστάσεως τῆς ἀγορᾶς στήν ἀρχή τῶν παρατηρήσεων, δείχνουν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, στήν ἐφαρμογή τῆς πρώτης περιπτώσεως τοῦ πρώτου ἐδάφιου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29, ἔλαβε σέ ἱκανοποιητικό βαθμό ὑπόψη της τά κριτήρια ἐκτιμήσεως (ἰδιαίτερα τόν ὄγκο τῶν εἰσαγωγῶν πού μποροῦσαν νά προβλεφθοῦν, τίς διαθέσιμες ποσότητες στήν ἀγορά, τίς διαπιστούμενες τιμές) πού ἀναφέρει τό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72. Ἄρα ὀρθῶς χρησιμοποίησε τήν ἐξουσία ἐκτιμήσεως πού εἶχε.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 δεύτερο ἐδάφιο, τά μέτρα διασφαλίσεως πού λήφθηκαν δυνάμει τῆς πρώτης περιπτώσεως δέν μποροῦν νά ἐφαρμόζονται παρά μόνο «ἕως ὅτου ἡ διαταραχή ἤ ἡ ἀπειλή διαταραχῆς ἐκλείψει».

Ἡ Ἐπιτροπή λοιπόν θεωρεῖ ὅτι τά στοιχεῖα πού ἔδωσε στήν ἀρχή τοῦ ὑπομνήματός της δείχνουν καθαρά ὅτι ἡ ἀπειλή διαταραχῆς ὑπῆρχε μέχρι τό τέλος τῆς περιόδου 1978/79. Οἱ ποσότητες πού ἀποσύρθηκαν ἀπό τήν ἀγορά ἦταν καί αὐτές σημαντικές: κατά τή διάρκεια τῆς ἀνωτέρω περιόδου

περισσότεροι άπό 365 0000 τόνοι μήλων χρειάστηκε νά άποσυρθοῦν άπό τήν άγορά.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει ὅτι δέν παραβίασε οὔτε τήν άρχή τῆς άναλογικότητας: δέ θέσπισε μέτρα διασφαλίσεως παρά ὅπου ἦταν άναγκαῖα, δηλαδή στήν περίπτωση τῶν εἰσαγωγῶν άπό τή Χιλή, καί τροποποίησε δύο φορές τόν κανονισμό 687/79, ὅταν άποδείχθηκε ὅτι ἦταν άκόμα δυνατό νά ληφθοῦν μεταβατικά μέτρα ὡς πρός τά προϊόντα πού προωθοῦνταν ἤδη πρός τήν Κοινότητα ἤ εἶχαν ἤδη φθάσει ἐκεῖ, χωρίς ὅμως νά ἔχουν τεθεῖ σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς Κοινότητας.

Ἐξάλλου, πρίν λάβει τά μέτρα διασφαλίσεως, ἡ Ἐπιτροπή εἶχε μελετήσει λεπτομερῶς τά στοιχεῖα καί τά εἶχε ἐκτιμήσει ὀρθῶς, λαμβάνοντας ὑπόψη ὅλα τά σχετικά οἰκονομικά καί πολιτικά συμφέροντα.

Ὅσον άφορᾶ τή δῆθεν παραβίαση τῆς άρχῆς τῆς προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀμφισβητεῖ τό γεγονός ὅτι τά μέτρα διασφαλίσεως ἔθιγαν κυρίως τίς συμβάσεις πωλήσεως πού εἶχαν ἤδη συναφθεῖ. Ἀλλά κάθε μέτρο διασφαλίσεως λαμβάνεται άναγκαῖα βάσει τῶν διαθέσιμων στοιχείων γιά τίς πιθανές ἐξαγωγές πρός τήν Κοινότητα, τά ὁποῖα στοιχεῖα προκύπτουν, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί άπό τίς ποσότητες πού άποτελοῦν τό άντικείμενο τῶν συμβάσεων πού ἔχουν ἤδη συναφθεῖ. Ἄν οἱ συμβάσεις αὐτές δέν περιλαμβάνονταν στό πεδίο ἐφαρμογῆς ἑνός τέτοιου μέτρου, αὐτό θά σήμαινε τήν πλήρη άπογύμνωση άπό τήν οὐσία τους τῶν ρητρῶν διασφαλίσεως πού προβλέπονται στίς κοινές ὀργανώσεις τῶν άγορῶν ἤ στίς διεθνεῖς συμφωνίες. Ἄρα δέν μπορεῖ νά ὑπάρχει άρχή προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης πού νά άπαγορεύει κατά γενικό τρόπο νά θίγονται, ὅταν θεσπίζονται μέτρα διασφαλίσεως, συμβάσεις οἱ ὁποῖες ἔχουν ἤδη συναφθεῖ.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔμποροι ἐξάλλου δέν ἔχουν άνάγκη τόσο ἐκτενοῦς προστασίας. Πράγματι, ὁποιοσδήποτε άσκεῖ ἐμπορική δραστηριότητα πρέπει κανονικά νά γνωρίζει ὅτι εἶναι δυνατό νά ληφθοῦν μέτρα διασφαλίσεως καί δύναται, ἐπομένως, νά προστατευθεῖ προσθέτοντας στή σύμβασή του ρήτρα ὑπαναχωρήσεως γιά τήν περίπτωση ἐπελεύσεως ἑνός τέτοιου γεγονότος. Ἀκόμα μπορεῖ σέ πολλές περιπτώσεις νά ἐπικαλεσθεῖ τήν άρχή τῆς άνωτέρας βίας γιά νά ζητήσει τή μή ἐκτέλεση τῆς συμβάσεως.

Δέν ὑπολείπεται λοιπόν παρά νά ἐξετασθεῖ ἄν ὑπό τίς περιστάσεις τῆς παρούσας ὑποθέσεως ἡ κατάσταση τῆς Dürbeck άπαιτοῦσε ἰδιαίτερη προστασία, τήν ὁποία ἔπρεπε νά λάβει ἰδιαιτέρως ὑπόψη της ἡ Ἐπιτροπή, ὅταν θέσπιζε τά μέτρα αὐτά. Ἐδῶ ὅμως δέν πρόκειται γιά τέτοια περίπτωση.

Ἡ σχεδιαζόμενη εἰσαγωγή άεροπορικῶς δύο χαρτοκιβώτιων μήλων τόν Ἰούλιο 1979 άποτελεῖ ὄντως μιά ἐπιχείρηση ἐλάχιστα ἄξια προστασίας: άφοροῦσε πολύ μικρές ποσότητες, τά μέτρα διασφαλίσεως ἴσχυαν ἤδη άπό καιρό καί πραγματοποιοῦνταν μέ πολύ άσυνήθιστο μέσο.

Ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι, στά πλαίσια τῆς προδικαστικῆς διαδικασίας κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης, τό Δικαστήριο πρέπει νά ἐκτιμήσει μόνο τίς περιστάσεις τῆς συγκεκριμένης διαφορᾶς, άκόμα καί ἄν ἕνας διάδικος προσπαθήσει, ὅπως θά μποροῦσε νά ἐπιχειρήσει ἐπ' εὐκαιρία ἡ Dürbeck, νά φέρει ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τά άποτελέσματα τῶν μέτρων διασφαλίσεως σέ τελείως διαφορετικές ὑποθέσεις.

Παρ' ὅλα αὐτά ἡ Ἐπιτροπή ἐκθέτει, τελείως προληπτικά, ὁρισμένες γενικές σκέψεις ὡς πρός τήν προστασία τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἐνδιαφερόμενων εἰσαγωγέων χιλιανῶν μήλων. Κατά τήν Ἐπιτροπή, κάθε εἰσαγωγεύς γεωργικῶν προϊόντων πρέπει

κατ' ἀρχήν νά γνωρίζει ἄριστα τή ρήτρα διασφαλίσεως μιᾶς κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν καί ἐπομένως πρέπει νά εἶναι πολύ προσεκτικός κατά τή σύναψη μιᾶς συμβάσεως, ἄν τή στιγμή ἐκείνη δέν ἔχει ἀκόμα στή διάθεσή του ἐπαρκεῖς πληροφορίες ὡς πρός τήν ἐνδεχόμενη ἐφαρμογή τῆς ἀνωτέρω ρήτρας. Ἄν παραλείψει νά λάβει τά μέτρα του γιά ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο, ἀναλαμβάνει ἐμπορικό κίνδυνο καί δέν εἶναι δυνατό νά ἐπικαλεσθεῖ τήν προστασία τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης.

Τό μόνο γιά τό ὁποῖο δύναται νά εἶναι βέβαιος εἶναι τό γεγονός ὅτι οἱ περιορισμοί τῶν εἰσαγωγῶν δέ θεσπίζονται παρά μόνο ὅταν συντρέχουν ὅλες οἱ νομικές καί πραγματικές προϋποθέσεις πού δικαιολογοῦν τή θέσπισή τους. Στήν παρούσα περίπτωση οἱ προϋποθέσεις αὐτές συνέτρεχαν πλήρως.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν παραβίαση τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων, ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει πρῶτον ὅτι ἡ σύναψη συμφωνιῶν αὐτοπεριορισμοῦ μέ ἄλλες χῶρες δέν εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τή δυσμενέστερη μεταχείριση τῶν χιλιανῶν προϊόντων σέ σύγκριση μέ τά προϊόντα πού προέρχονταν ἀπό τίς χῶρες αὐτές, γιατί οἱ μειώσεις πού ἐφαρμόσθηκαν ἦταν οἱ ἴδιες ὅπως καί γιά τίς ἄλλες ἐξαγωγικές χῶρες. Δεύτερον, δέ συνιστοῦσε διάκριση τό γεγονός ὅτι ὁρισμένες εἰσαγωγές ἐπιτράπηκαν, ἐνῶ δέ δόθηκε ἡ ἄδεια γιά ἄλλες πού ἐπρόκειτο νά γίνουν μετά τή συμπλήρωση τοῦ ἐπιτρεπόμενου ὄγκου εἰσαγωγῶν. Τό ἀποτέλεσμα αὐτό ἀπορρέει ἀναγκαστικά ἀπό τήν τήρηση τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογικότητας.

Ἐξάλλου ἡ Ἐπιτροπή συμμορφώθηκε πλήρως πρός τήν παράγραφο 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72, πού προβλέπει ὅτι πρέπει νά λαμβάνεται ὑπόψη ἡ ἰδιαίτερη κατάσταση τῶν προϊόντων πού βρίσκονται ἤδη στό στάδιο τῆς προωθήσεώς τους πρός τήν Κοινότητα. Ἡ μή λήψη ὑπόψη τῶν εἰσαγωγῶν πού γίνονται ἀεροπορικῶς δέ συνιστᾶ σέ τελευταία ἀνάλυση καμία διάκριση, ἐφόσον αὐτός ὁ τρόπος μεταφορᾶς εἶναι τελείως ἀσυνήθιστος γιά τά μῆλα.

Ἡ Ἐπιτροπή τέλος πιστεύει ὅτι τό ἄρθρο 110 τῆς συνθήκης ΕΟΚ δέν εἶναι παρά μία διακήρυξη προθέσεως πού δέ θεμελιώνει κανένα συγκεκριμένο δικαίωμα ἤ ὑποχρέωση πού δύνανται νά ἐπικαλεσθοῦν μεμονωμένα ἄτομα ἐνώπιον δικαστηρίου. Κατά τόν ἴδιο τρόπο, σύμφωνα μέ τή νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, οἱ ἐπιχειρηματίες δέ δύνανται νά ἐπικαλοῦνται ἐνώπιον τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων δικαιώματα πού συνάγουν ἀπό τίς διατάξεις τῆς GATT.

Ἐξάλλου εἶναι ἀνακριβές ὅτι τά θεσπισθέντα μέτρα διασφαλίσεως παραβιάζουν τήν ἀνωτέρω διάταξη. Στήν πράξη πρόκειται γιά μέτρα πού ἐφαρμόζονται συχνά στό διεθνές ἐπίπεδο, τά ὁποῖα ἔχουν περιορισμένη κατά χρόνο ἐφαρμογή καί ἀφοροῦν ὁρισμένα μόνο γεωργικά προϊόντα. Ὅταν θέσπιζε τά μέτρα αὐτά, ἡ Ἐπιτροπή σεβάσθηκε ἀπολύτως τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῆς GATT.

Σύμφωνα μέ τίς ἀνωτέρω σκέψεις, ἡ Ἐπιτροπή προτείνει νά δοθεῖ ἡ ἑξῆς ἀπάντηση στό ἐρώτημα πού τό παραπέμπον δικαστήριο ὑπέβαλε στό Δικαστήριο:

«Ἀπό τήν ἐξέταση τοῦ ἐρωτήματος πού ὑποβλήθηκε δέν προέκυψαν στοιχεῖα ἱκανά νά ἐπηρεάσουν τό κύρος τῶν κανονισμῶν (ΕΟΚ) 687/79, 797/79 καί 1152/79 τῆς Ἐπιτροπῆς.»

III — Προφορική διαδικασία

Ἡ Dürbeck ἐκπροσωπούμενη ἀπό τόν Dietrich Ehle, δικηγόρο Κολωνίας, καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπούμενη ἀπό τόν Jörn Sack, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, ἀνέπτυξαν προφορικῶς τίς παρατηρήσεις τους κατά τή συνεδρίαση τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1981. Κατά τή συνεδρίαση, ἡ Ἐπιτροπή πληροφόρησε τό Δικαστήριο ὅτι ἡ εἰδική ὁμάδα τῆς GATT, ἡ ὁποία, κατόπιν αἰτήσεως τῆς

Χιλῆς καί ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς GATT, ἐξέτασε τή συμφωνία τῶν πράξεων τῆς Κοινότητας μέ τίς διατάξεις τῆς GATT, διαπίστωσε μία μόνο παράβαση ἐπουσιώδους σημασίας ὡς πρός τήν ἐπιλογή τῶν ἐτῶν ἀναφορᾶς, τά ὁποῖα ἔπρεπε νά ληφθοῦν ὑπόψη γιά τόν καθορισμό τῶν ποσοστώσεων αὐτοπεριορισμοῦ.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τή συνεδρίαση τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1981.

Σκεπτικό

1 Μέ διάταξη τῆς 24ης Μαρτίου 1980, ἡ ὁποία περιῆλθε στό Δικαστήριο τή 18η Ὀκτωβρίου 1980, τό Hessisches Finanzgericht ὑπέβαλε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἕνα προδικαστικό ἐρώτημα σχετικά μέ τό κύρος τοῦ κανονισμοῦ 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 5ης Ἀπριλίου 1979 (ABl L 86, σ. 18), καθώς καί τῶν τροποποιητικῶν κανονισμῶν 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 (ABl L 101, σ. 7) καί 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 (ABl. L 144, σ. 13), οἱ ὁποῖοι προέβλεπαν τήν προσωρινή ἀναστολή τῆς θέσεως σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς Κοινότητας ἐπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς.

2 Τό ζήτημα αὐτό ἀνέκυψε στά πλαίσια μιᾶς δίκης, τήν ὁποία κίνησε ἕνας γερμανός εἰσαγωγεύς νωπῶν φρούτων προελεύσεως τρίτων χωρῶν κατά τῶν γερμανικῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν καί ἡ ὁποία ἀφοροῦσε τήν ἄρνηση τῶν ἀρχῶν αὐτῶν νά ἐπιτρέψουν τή θέση σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ὁρισμένων ποσοτήτων ἐπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἡ θέση σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία αὐτῶν τῶν ποσοτήτων ἀπαγορεύεται ἀπό τούς ἀνωτέρω κανονισμούς.

I — Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

3 Ἀπό τή διάταξη περί παραπομπῆς συνάγεται ὅτι ἡ ἐπίδικη ἀπαγόρευση ἀνάγεται στά πλαίσια τῆς κοινοτικῆς ρυθμίσεως περί τῆς κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν, ἡ ὁποία προβλέπεται ἀπό τόν κανονισμό 1035/72 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 18ης Μαΐου 1972 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 118, τόμ. 03/007, σ. 250).

4 Τό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 πρῶτο ἐδάφιο αὐτοῦ τοῦ κανονισμοῦ, ὅπως τροποποιήθηκε ἀπό τόν κανονισμό 2454/72 τοῦ Συμβουλίου τῆς 21ης Νοεμβρίου 1972 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 266, τόμ. 03/008, σ. 182) ἔχει ὡς ἑξῆς:

«1. Δύνανται νά ἐφαρμοσθοῦν κατάλληλα μέτρα γιά τίς συναλλαγές μέ τίς τρίτες χῶρες:

— ἄν, μέσα στήν Κοινότητα, συνεπεία τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ ἀγορά ἑνός ἤ περισσοτέρων ἀπό τά προϊόντα πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 1 ὑφίσταται ἤ ἀπειλεῖται νά ὑποστεῖ σοβαρές διαταραχές, οἱ ὁποῖες θά ἦταν δυνατό νά θέσουν σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης,

— ἤ ἄν, γιά τά προϊόντα πού ἀπαριθμοῦνται στό παράρτημα III α, οἱ πράξεις ἀποσύρσεως ἤ ἀγορᾶς πού πραγματοποιοῦνται στά πλαίσια τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 18 καί 19 ἀναφέρονται σέ σημαντικές ποσότητες.»

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἴδιου αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζει ἐπιπλέον ὅτι, ἄν προκύψει ἡ κατάσταση πού ἀναφέρεται στήν παράγραφο 1, «ἡ Ἐπιτροπή, κατόπιν αἰτήσεως Κράτους μέλους ἤ μέ δική της πρωτοβουλία, ἀποφασίζει τά ἀναγκαῖα μέτρα, τά ὁποῖα ἀνακοινώνονται στά Κράτη μέλη καί τυγχάνουν ἀμέσου ἐφαρμογῆς».

5 Γιά τήν ἐκτέλεση τῶν διατάξεων αὐτῶν τό Συμβούλιο θέσπισε στίς 19 Δεκεμβρίου 1972 τόν κανονισμό 2707/72 «περί καθορισμοῦ τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων διασφαλίσεως στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν» (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν. 291, τόμ. 03/008, σ. 217). Τό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ προβλέπει τά ἑξῆς:

«Γιά νά ἐκτιμηθεῖ ἄν προκύπτει ἡ κατάσταση πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) ἀριθ. 1035/72, λαμβάνονται ἰδιαιτέρως ὑπόψη:

α) ὁ ὄγκος τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἤ τῶν προβλεπόμενων εἰσαγωγῶν ἤ ἐξαγωγῶν,

β) οἱ διαθέσιμες ποσότητες τῶν προϊόντων στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας,

γ) οἱ τιμές πού διαπιστώνονται γιά τά ἐγχώρια προϊόντα στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας ἤ ἡ προβλεπόμενη ἐξέλιξη τῶν τιμῶν αὐτῶν καί ἰδίως ἡ τάση τους γιά ὑπερβολική πτώση ἤ ἄνοδο σέ σχέση πρός τίς τιμές βάσεως ἤ, γιά τά προϊόντα πού δέν ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τιμῆς βάσεως, σέ σχέση πρός τίς τιμές τῶν τελευταίων ἐτῶν,

δ) ἄν ἡ κατάσταση πού προβλέπεται στήν ἀρχή τοῦ παρόντος ἄρθρου προκύπτει λόγω τῶν εἰσαγωγῶν:

— οἱ τιμές πού διαπιστώνονται στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας γιά τά προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρῶν καί ἰδίως ἡ τάση τῶν τιμῶν αὐτῶν γιά ὑπερβολική πτώση,

— οἱ ποσότητες, γιά τίς ὁποῖες λαμβάνουν χώρα ἤ θά ἦταν δυνατό νά λάβουν χώρα πράξεις ἀποσύρσεως.»

Τό ἄρθρο 3 τοῦ ἴδιου αὐτοῦ κανονισμοῦ ὁρίζει, μεταξύ ἄλλων, τά ἑξῆς:

«1. Τά μέτρα πού δύνανται νά ληφθοῦν κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφοι 2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) ἀριθ. 1035/72 εἶναι:

— ἡ ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ εἴσπραξη φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων κατά τήν ἐξαγωγή, ὅταν προκύπτει ἡ κατάσταση πού προβλέπεται στήν παράγραφο 1 πρώτη περίπτωση τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ,

...

2. Τά μέτρα αὐτά δύνανται νά ληφθοῦν μόνο κατά τό μέτρο καί γιά τή διάρκεια πού κρίνονται ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

3. Τά μέτρα, τά ὁποῖα προβλέπονται στήν παράγραφο 1, λαμβάνουν ὑπόψη τήν ἰδιαίτερη κατάσταση τῶν προϊόντων κατά τήν διάρκεια τῆς διαμετακομίσεώς τους πρός τήν Κοινότητα ... Δύνανται νά περιορισθοῦν σέ προϊόντα ὁρισμένων προελεύσεων, καταγωγῶν, . . . ποιοτήτων καί ὁρισμένων μεγεθῶν ἤ ὁμάδων ποικιλιῶν.

...»

6 Ἡ Ἐπιτροπή τήν ἄνοιξη τοῦ 1979 διαπίστωσε ὅτι ἡ κατάσταση τῆς ἀγορᾶς τῶν ἐπιτραπέζιων μήλων μέσα στήν Κοινότητα, ὅπως ἐμφανιζόταν κατά τήν ἐποχή ἐκείνη, ἦταν ἰδιαίτερα κρίσιμη καί ἦταν δυνατό νά χειροτερεύσει λόγω τῶν προβλεπόμενων εἰσαγωγῶν ἐπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς τρίτων χωρῶν, κυρίως δέ χωρῶν τοῦ νότιου ἡμισφαιρίου, οἱ ὁποῖες ὑπολογίζονταν σέ 380 000 τόνους. Ἡ Ἐπιτροπή, ἐκτιμώντας ὅτι ὑπό τήν κατάσταση αὐτή ἐπληροῦνταν οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 τοῦ Συμβουλίου καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 τοῦ Συμβουλίου, θεώρησε ὅτι μποροῦσε νά χρησιμοποιήσει τίς παραπάνω διατάξεις καί νά θεσπίσει, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 καί τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72, τά μέτρα διασφαλίσεως πού προβλέπονται στούς κανονισμούς αὐτούς.

7 Πρίν ὅμως λάβει τά μέτρα αὐτά, τά ὁποῖα συνίσταντο στήν προσωρινή ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἡ Ἐπιτροπή ἐπιδίωξε κατά τίς ἀρχές Μαρτίου 1979 νά ἐπιτύχει τή συμφωνία τῶν κυριότερων ἐξαγωγικῶν χωρῶν τοῦ νότιου ἡμισφαιρίου πρός αὐτοπεριορισμό τῶν ἐξαγωγῶν τους πρός τήν Κοινότητα, μέ σκοπό νά μειωθεῖ τό σύνολο τῶν προβλεπόμενων εἰσαγωγῶν

άπό 380 000 τόνους σέ 310 000 τόνους. Ό άριθμός αύτός σήμαινε μείωση κατά 18 % περίπου σέ σχέση μέ τό τρέχον οίκονομικό έτος καί μείωση 5 % περίπου σέ σχέση μέ τό μέσο όρο τών εισαγωγών τών τριών τελευταίων έτών. Γιά τή Χιλή, τής όποίας οί έξαγωγές πρός τήν Κοινότητα ύπολογίζονταν σέ 75 000 τόνους, ή μείωση σύμφωνα μέ τά ποσοστά τών τριών τελευταίων έτών θά όδηγοΰσε σέ περιορισμό τών έξαγωγών αύτών σέ 42 000 τόνους.

8 Ένώ έπιτεύχθηκε συμφωνία μέ τή Νότια Άφρική, τήν Άργεντινή, τήν Αύστραλία καί τή Νέα Ζηλανδία, ή Χιλή, ίσχυριζόμενη ότι οί συμβάσεις έξαγωγής πού είχαν ήδη συναφθεί άφοροΰσαν πολύ μεγαλύτερες ποσότητες μήλων, έπέμενε στήν έξαγωγή 55 000 τόνων άντί τών προτεινόμενων 42 000 τόνων.

9 Ή Έπιτροπή, διαπιστώνοντας ότι δέν ήταν δυνατή καμία συμφωνία μέ τή Χιλή καί άφοΰ έλαβε ύπόψη τίς πληροφορίες πού διέθετε ώς πρός τά έμπορεύματα πού βρίσκονταν στό στάδιο τής διαμετακομίσεως άπό τή χώρα αύτή πρός τήν Κοινότητα, θέσπισε μέ τόν κανονισμό 687/79 τής 5ης Άπριλίου 1979 «μέτρα διασφαλίσεως πού έφαρμόζονται στήν εισαγωγή έπιτραπέζιων μήλων καταγωγής Χιλής» (ABl. L 86, σ. 18), μέ σκοπό νά περιορίσει τίς εισαγωγές αύτές σέ 42 000 τόνους.

10 Τό άρθρο 1 τοΰ κανονισμοΰ αύτοΰ προβλέπει τά έξής:

«Ή θέση σέ έλεύθερη κυκλοφορία μέσα στήν Κοινότητα τών μήλων καταγωγής Χιλής τής διακρίσεως 08.06 A II τοΰ κοινοΰ δασμολογίου άναστέλλεται άπό τίς 25 Άπριλίου ώς τίς 15 Αύγούστου 1979.»

Στίς 6 Άπριλίου 1979 ή Έπιτροπή πληροφόρησε τή χιλιανή κυβέρνηση ότι ήταν διατεθειμένη νά έπανεξετάσει τά έν λόγω μέτρα, άν άποδεικνυόταν τελικά ότι ή ποσόστωση τών 42 000 τόνων πού είχε χορηγηθεί στή Χιλή δέν είχε έξαντληθεί στίς 25 Άπριλίου.

11 Έν συνεχεία, ή διπλωματική άντιπροσωπεία τής Χιλής πληροφόρησε στίς 17 Άπριλίου 1979 τήν Έπιτροπή ότι τρία πλοία μέ φορτίο 6 400 τόνων, τό όποίο είχε ληφθεί ύπόψη κατά τούς προγενέστερους ύπολογισμούς, δέν μπόρεσαν νά φθάσουν σέ κοινοτικό λιμάνι πρίν άπό τίς 25 Άπριλίου 1979. Βάσει τών πληροφοριών αύτών ή Έπιτροπή έξέδωσε στίς 23 Άπριλίου 1979 τόν κανονισμό 797/79, ό όποίος τροποποιοΰσε τά μέτρα διασφαλίσεως πού προέβλεπε ό κανονισμός 687/79 καί συμπλήρωνε τό άρθρο 1 τοΰ κανονισμοΰ αύτοΰ μέ ένα δεύ-

τερο έδάφιο, σύμφωνα μέ τό όποῖο ή θέση σέ έλεύθερη κυκλοφορία μέσα στήν Κοινότητα τῶν μήλων πού μεταφέρονταν μέ πλοῖα πού εἶχαν έγκαταλείψει τή Χιλή, τό άργότερο μέχρι τίς 12 Άπριλίου 1979, καί κατευθύνονταν πρός κοινοτικό λιμάνι άναστελλόταν άπό τίς 5 Μαΐου 1979.

12 Στίς 5 Μαΐου 1979 ή Έπιτροπή διαπίστωσε ὅτι ὁρισμένα φορτία πού περιέχονταν στόν κατάλογο πού εἶχαν καταρτίσει οἱ χιλιανές άρχές δέν προορίζονταν γιά τήν κοινοτική άγορά καί ὅτι εἶχαν εἰσαχθεῖ μόνο 38 600 τόνοι άπό τίς ποσότητες πού εἶχαν χορηγηθεῖ στή Χιλή. Γνωρίζοντας έξάλλου ὅτι δύο πλοῖα μέ φορτίο 3 800 τόνων περίπου εἶχαν φθάσει σέ κοινοτικά λιμάνια στό διάστημα μεταξύ 5ης καί 19ης Μαΐου 1979 καί ὅτι τό έμπόρευμα εἶχε τεθεῖ ὑπό τό καθεστώς τῆς τελωνειακῆς άποταμιεύσεως, ή Έπιτροπή έξέδωσε στίς 12 Ἰουνίου 1979 τόν κανονισμό 1152/79 περί δευτέρας τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ 687/79 περί τῶν μέτρων διασφαλίσεως κατά τῆς εἰσαγωγῆς έπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς, ὁ ὁποῖος άντικατέστησε τό δεύτερο έδάφιο τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κανονισμοῦ 687/79 μέ νέα διάταξη, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ή έλεύθερη κυκλοφορία μέσα στήν Κοινότητα τῶν μήλων πού εἶχαν μεταφερθεῖ μέ πλοῖα, τά ὁποῖα εἶχαν φθάσει σέ λιμάνι τῆς Κοινότητας πρίν άπό τίς 19 Μαΐου 1979, άναστελλόταν άπό τίς 17 Ἰουνίου 1979.

13 Ἡ προσφεύγουσα στήν κύρια δίκη, ή Firma Anton Dürbeck, έπιχείρηση εἰσαγωγῶν καί χονδρεμπορίου ὀπωροκηπευτικῶν, εἶχε συνάψει συμβάσεις γιά τήν εἰσαγωγή 300 000 περίπου χαρτοκιβώτιων έπιτραπέζιων μήλων άπό τή Χιλή. Άπό τήν ποσότητα αὐτή εἶχαν εἰσαχθεῖ κατά τήν ἔκδοση τοῦ κανονισμοῦ 687/79 τῆς Έπιτροπῆς, δηλαδή στίς 5 Άπριλίου 1979, 18 000 κιβώτια. Τό πλοῖο πού θά μετέφερε τίς ὑπόλοιπες ποσότητες ἔπρεπε νά φύγει άπό τή Χιλή στό διάστημα μεταξύ τῆς 18ης καί τῆς 20ῆς Άπριλίου 1979, άλλά ή προσφεύγουσα στήν κύρια δίκη κατάγγειλε τή σύμβαση άγορᾶς καί τό σχετικό ναυλοσύμφωνο, ένόψει τῶν μέτρων πού εἶχε λάβει ή Έπιτροπή καί τῆς άπορρίψεως τῆς αἰτήσεως πού εἶχε άπευθύνει πρός τήν Έπιτροπή μέ τά τηλετυπήματα τῆς 10ης καί τῆς 12ης Άπριλίου 1979 καί πού άφοροῦσε 2 000 τόνους.

14 Στίς 25 Ἰουλίου 1979 ή Dürbeck εἰσήγαγε άεροπορικῶς στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας δύο χαρτοκιβώτια μέ έπιτραπέζια μῆλα καταγωγῆς Χιλῆς, βάρους 45 χιλιογράμμων, καί ζήτησε άπό τίς γερμανικές άρχές τή θέση τοῦ έμπορεύματος αὐτοῦ σέ έλεύθερη κυκλοφορία. Τό άρμόδιο τελωνεῖο άπέρριψε τήν αἴτηση αὐτή έπικαλούμενο τά μέτρα διασφαλίσεως πού εἶχε λάβει ή Κοινότητα κατά τῶν εἰσαγωγῶν έπιτραπέζιων μήλων καταγωγῆς Χιλῆς μέ τούς κανονισμούς 687/79, 797/79 καί 1152/79 τῆς Έπιτροπῆς.

15 Ἡ προσφεύγουσα στήν κύρια δίκη προσέβαλε τήν ἀπόφαση αὐτή ἐνώπιον τοῦ Hessisches Finanzgericht μέ τόν ἰσχυρισμό ὅτι ἡ νόμιμη βάση της, δηλαδή οἱ προαναφερθέντες κανονισμοί, εἶναι ἀνίσχυρη, καθόσον οἱ κανονισμοί αὐτοί θεσπίσθηκαν κατά παράβαση τῶν κανονισμῶν 1035/72 καί 2707/72 τοῦ Συμβουλίου, τοῦ ἄρθρου 110 τῆς συνθήκης καί τῶν διατάξεων τῆς Γενικῆς συμφωνίας δασμῶν καί ἐμπορίου (GATT), καθώς καί τῶν ἀρχῶν τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης καί τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων. Ἀκριβῶς λοιπόν γιά νά ἐπιλύσει τό ἀναφυέν αὐτό πρόβλημα, τό Finanzgericht ὑπέβαλε στό Δικαστήριο τό ἀκόλουθο προδικαστικό ἐρώτημα:

«Εἶναι ἔγκυρος ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 5ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 86, σ. 18) σέ συνδυασμό μέ τούς τροποποιητικούς κανονισμούς 797/79 τῆς 23ης Ἀπριλίου 1979 (ABl. L 101, σ. 7) καί 1152/79 τῆς 12ης Ἰουνίου 1979 (ABl. L 144, σ. 13);»

16 Στίς 13 Ἰουλίου 1979 ἡ χιλιανή κυβέρνηση ζήτησε, στά πλαίσια τῆς GATT, τήν ἔναρξη, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου XXIII τῆς ἀνωτέρω συμφωνίας, διαβουλεύσεων μέ τήν ΕΟΚ, ἐπί τῶν ὁποίων ἡ προσφεύγουσα στήν κύρια δίκη καί ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβαν θέση κατά τήν προφορική διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

II — Ἐξέταση τοῦ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος

17 Ἀπό τό σκεπτικό τῆς διατάξεως περί παραπομπῆς, καθώς καί ἀπό τά προταθέντα ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου κατά τή διάρκεια τῆς δίκης, συνάγεται ὅτι τό Δικαστήριο καλεῖται ἐν προκειμένω νά ἀποφανθεῖ ἐπί τοῦ κύρους τῶν κανονισμῶν 687/79, 797/79 καί 1152/79 ἀπό ἀπόψεως κοινοτικοῦ δικαίου καί νά ἐξετάσει ἰδίως ἄν:

— ἀντιβαίνουν στό ἄρθρο 190 τῆς συνθήκης, ὡς στερούμενοι ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας κατά τήν ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς,

— ἀντιβαίνουν στό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 τοῦ Συμβουλίου, καθώς καί στά ἄρθρα 1 ἕως 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 τοῦ Συμβουλίου,

— ἀντιβαίνουν στό ἄρθρο 110 τῆς συνθήκης καί στίς διατάξεις τῆς Γενικῆς συμφωνίας δασμῶν καί ἐμπορίου (GATT),

— παραβιάζουν τίς γενικές ἀρχές τῆς προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης καί τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων.

α) Ἐπί τῆς αἰτιολογίας τῶν κανονισμῶν 687/79, 797/79 καί 1152/79

18 Ὡς πρός τήν αἰτιολογία τῶν ἐν λόγω κανονισμῶν, ἀνέκυψε τό ζήτημα ἄν τό γεγονός ὅτι τό προοίμιο τοῦ κανονισμοῦ 687/79 δέ μνημονεύει παρά μόνο τόν κανονισμό 1035/72 καί δέν κάνει καμία ἀναφορά στόν κανονισμό 2707/72 συνιστᾶ τυπικό ἐλάττωμα πού θίγει, βάσει τοῦ ἄρθρου 190 τῆς συνθήκης, τό κύρος τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ καί κατά συνέπεια καί τῶν τροποποιητικῶν κανονισμῶν 797/79 καί 1152/79.

19 Ἀπό τό προοίμιο τοῦ κανονισμοῦ 687/79, ἰδίως δέ ἀπό τήν πρώτη αἰτιολογική σκέψη, προκύπτει ὅτι ὁ κανονισμός αὐτός στηρίζεται στό ἄρθρο 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, ἡ παράγραφος 1 τοῦ ὁποίου περιγράφει στό πρῶτο ἐδάφιο τήν κατάσταση πού, ὅταν συντρέχει, δύναται νά καταστήσει ἀναγκαία τήν παρέμβαση τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία δύναται νά περιλαμβάνει ἐνδεχομένως καί τή λήψη μέτρων διασφαλίσεως, καί διευκρινίζει στό δεύτερο ἐδάφιο ὅτι τό Συμβούλιο καθορίζει, προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς, «τίς λεπτομέρειες ἐφαρμογῆς τῆς παρούσας παραγράφου».

20 Ἀπό τό ὅτι ὁ κανονισμός 2707/72 ἐπιδιώκει ἀκριβῶς τόν καθορισμό τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, ἔπεται ὅτι ἡ ἀναφορά ἐν προκειμένω στό ἄρθρο 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, ἡ ὁποία περιέχεται στόν κανονισμό 687/79 τῆς Ἐπιτροπῆς, συνιστᾶ ἐπαρκή αἰτιολογία τοῦ τελευταίου αὐτοῦ κανονισμοῦ, ἀφοῦ ἐπιτρέπει στούς ἐνδιαφερομένους νά λάβουν γνώση τῶν στοιχείων πού ἔλαβε ὑπόψη ἡ Ἐπιτροπή κατά τή θέσπιση τῶν ἐπίδικων μέτρων διασφαλίσεως.

β) Ἐπί τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, καθώς καί τῶν ἄρθρων 1 ἕως 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72

21 Εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἐν προκειμένω τά μέτρα διασφαλίσεως πού θέσπισε ἡ Ἐπιτροπή ὑπάγονται στά μέτρα πού δύνανται, βάσει τοῦ ἄρθρου 3 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72, νά ληφθοῦν κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, ὅταν συντρέχει ἡ κατάσταση πού ἀναφέρεται στήν παράγραφο 1 πρώτη περίπτωση τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, δηλαδή ὅταν «ἡ κοινοτική ἀγορά ἑνός ἤ περισσοτέρων ἀπό τά προϊόντα πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 1 ὑφίσταται ἤ ὑπάρχει κίνδυνος νά ὑποστεῖ, λόγω τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν, σοβαρές διαταραχές, ἱκανές νά θέσουν σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης».

22 Τό ἄρθρο 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 ὁρίζει ρητῶς τά στοιχεῖα πού ἡ Ἐπιτροπή ὀφείλει νά λάβει ὑπόψη γιά νά ἐκτιμήσει ἄν συντρέχει τέτοια κατάσταση. Τό ἄρθρο 2 τοῦ ἴδιου αὐτοῦ κανονισμοῦ, τό ὁποῖο ἀφορᾶ μία κατάσταση διαφορετική ἀπό αὐτή πού παρουσιάζεται στήν παρούσα ὑπόθεση, δέ δύναται νά ληφθεῖ ὑπόψη ἐν προκειμένω. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1, ἡ Ἐπιτροπή ὄφειλε κατά τή θέσπιση τῶν ἐπίδικων μέτρων διασφαλίσεως νά ἐκτιμήσει τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς λαμβάνοντας ὑπόψη:

α) τόν ὄγκο τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν πού εἶχαν πραγματοποιηθεῖ ἤ προβλέπονταν,

β) τίς διαθέσιμες ποσότητες τῶν προϊόντων στίς ἀγορές τῆς Κοινότητας,

γ) τίς τιμές τῶν ἐγχώριων προϊόντων καί τήν προβλεπόμενη ἐξέλιξή τους, ἰδίως τήν τάση τους γιά ὑπερβολική πτώση ἤ ἄνοδο σέ σχέση πρός τίς τιμές βάσεως, καθώς καί

δ) τίς τιμές πού διαπιστώνονταν στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας γιά τά προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἰδίως τήν τάση τους γιά ὑπερβολική πτώση, καί τίς ποσότητες γιά τίς ὁποῖες εἶχαν ληφθεῖ ἤ ἦταν δυνατό νά ληφθοῦν μέτρα ἀποσύρσεως.

23 Ὑπό τό φῶς ἐπομένως τῶν στοιχείων αὐτῶν πρέπει νά ἐξετασθεῖ ἄν οἱ κανονισμοί 687/79, 797/79 καί 1152/79 εἶναι σύμφωνοι πρός τό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 καί τά ἄρθρα 1 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72.

24 Κατ' ἀρχάς συνεπῶς πρέπει νά ἐξετασθεῖ ἄν ἡ Ἐπιτροπή ἄσκησε ὀρθῶς κατά τό χρόνο τῆς θεσπίσεως τῶν ἀνωτέρω μέτρων τήν ἐξουσία ἐκτιμήσεως πού εἶχε ἐνόψει τῆς καταστάσεως τῆς σχετικῆς ἀγορᾶς, ὅσον ἀφορᾶ τίς διαθέσιμες ποσότητες τῶν ἐν λόγω προϊόντων.

25 Ἀναμφιβόλως οἱ διαθέσιμες ποσότητες τήν ἄνοιξη τοῦ 1979 ἦταν σημαντικές. Ὁ ὄγκος τῶν διαθέσιμων αὐτῶν ποσοτήτων ἦταν συνάρτηση τόσο τῶν ποσοτήτων πού προέρχονταν ἀπό τή συγκομιδή 1978/79, σέ σύγκριση μέ τίς ποσότητες ἀπό τίς συγκομιδές τῶν προηγούμενων περιόδων, ὅσο καί τῶν ποσοτήτων τῶν

προϊόντων πού εἶχαν ἀποτελέσει ἀντικείμενο μέτρων παρεμβάσεως καί ἦταν ἀποθηκευμένες κατά τήν ὑπό κρίση περίοδο. Τά δεδομένα γιά τή συγκομιδή τῆς περιόδου 1978/79 δείχνουν κατ' ἀρχάς ὅτι ὁ ὄγκος τῆς συγκομιδῆς αὐτῆς, πού ὑπολογιζόταν σέ 6 661 000 τόνους, ἀντί νά παρουσιάζει μείωση, παρουσίαζε αὔξηση κατά 30 % περίπου ἔναντι τῆς ἀντίστοιχης συγκομιδῆς τῆς περιόδου 1977/78.

26 Εἶναι βεβαίως ἀναμφισβήτητο ὅτι γιά νά ἐκτιμηθεῖ ἡ κατάσταση τῆς ἀγορᾶς λαμβάνονται ὑπόψη μόνο τά προϊόντα πού ἀνταποκρίνονται στούς κανόνες περί ποιότητας τῆς κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν, ἀφοῦ μόνο τά προϊόντα αὐτά δύνανται νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο καί νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο μέτρων παρεμβάσεως. Ἐντούτοις, δέν ἀποδείχθηκε ὅτι οἱ ποσότητες τῶν μήλων πού δέν ἀνταποκρίνονταν στούς κανόνες περί ποιότητας κατά τήν περίοδο 1978/79 διέφεραν αἰσθητά ἀπό τίς ποσότητες τῶν προηγούμενων περιόδων ἤ ὅτι οἱ παραγωγοί ἤ οἱ ἔμποροι χρησιμοποίησαν τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἀποθηκευτικῶν χώρων τους γιά τή διατήρηση τῶν προϊόντων πού δέν μποροῦσαν οὔτε νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο οὔτε νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο μέτρων παρεμβάσεως ἤ τέλος ὅτι διαπράχθηκαν καταχρήσεις ἤ οὐσιώδη σφάλματα κατά τήν ἐφαρμογή τῶν κοινοτικῶν μέτρων ἐναποθηκεύσεως.

27 Γιά νά ὑπολογίσει τόν ὄγκο τῶν διαθέσιμων ποσοτήτων ἐπιτραπέζιων μήλων στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας τήν ἄνοιξη τοῦ 1979, ἡ Ἐπιτροπή ὄφειλε ἐπιπλέον νά λάβει ὑπόψη της, ἐκτός ἀπό τή συγκομιδή τῆς ἐν λόγω περιόδου, τίς ποσότητες πού βρίσκονταν σέ ψυκτικές ἀποθῆκες, εἴτε εἶχαν ἀποτελέσει ἀντικείμενο μέτρων παρεμβάσεως εἴτε ἦταν ἐναποθηκευμένες σέ ἰδιωτικές ἀποθῆκες. Οἱ σχετικοί ἀριθμοί πού δόθηκαν κατά τή διάρκεια τῆς δίκης ἀποκαλύπτουν ὅτι οἱ ἐναποθηκευμένες ποσότητες ἐπιτραπέζιων μήλων εἶχαν ἀνέλθει τήν 1η Μαρτίου 1979 σέ 1 500 000 τόνους περίπου, δηλαδή παρουσίαζαν αὔξηση κατά 18 % καί 40 % περίπου ἔναντι τῆς ἴδιας ἡμερομηνίας τοῦ 1977 καί τοῦ 1978 ἀντιστοίχως. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἄν στούς ἀριθμούς αὐτούς περιλαμβάνονται μόνο τά προϊόντα πού βρίσκονταν στίς ψυκτικές ἀποθῆκες καί τά προϊόντα πού ἀνταποκρίνονταν στούς κανόνες περί ποιότητας, δέν μπορεῖ νά ἀμφισβητηθεῖ ὅτι οἱ ἀριθμοί σχετικά μέ τά ἀποθέματα πού ὑφίσταντο κατά τό φθινόπωρο τοῦ 1979, ἄν ἐξετασθοῦν καί αὐτοί σέ σχέση μέ τήν ἐξέλιξη τῆς ἐγχώριας παραγωγῆς, δείχνουν σαφῶς τήν ὕπαρξη συνεχῶς αὐξανόμενων δυσχερειῶν ὡς πρός τή διάθεση τῶν ἐγχώριων ἐπιτραπέζιων μήλων στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας.

28 Οἱ δυσχέρειες αὐτές μποροῦσαν ἄλλωστε νά ὀξυνθοῦν, πρῶτον, λόγω τῆς τάσεως τῶν τιμῶν στήν ἐσωτερική ἀγορά κατά τήν ὑπό κρίση περίοδο καί, δεύ-

τερον, λόγω τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πράξεων ἀποσύρσεως πού εἶχαν ἤδη πραγματοποιηθεῖ τήν ἄνοιξη τοῦ 1979 καί ἐκείνων πού ἀναμένονταν.

29 Ὡς πρός τό πρῶτο σημεῖο, ἀπό τά στοιχεῖα πού προσήχθησαν κατά τήν προφορική διαδικασία προκύπτει ὅτι οἱ τιμές ἀγορᾶς στίς περισσότερες ἐθνικές ἀγορές τῆς Κοινότητας κατά τήν περίοδο Φεβρουαρίου-Ἀπριλίου 1979 ἦταν κατώτερες ἀπό τήν τιμή βάσεως πού εἶχε καθορισθεῖ σέ 21,26 ECU, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 16 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, βάσει τῆς ἐξελίξεως τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν πού εἶχαν διαπιστωθεῖ στίς ἀντιπροσωπευτικές ἀγορές τῆς Κοινότητας κατά τά τρία τελευταῖα ἔτη. Ἐξάλλου, ἀπό τή σύγκριση τῶν τιμῶν τῶν τριῶν αὐτῶν περιόδων προκύπτει ὅτι τό Μάρτιο τοῦ 1979 οἱ τιμές πού ἐπικρατοῦσαν στίς περισσότερες ἐθνικές ἀγορές τῆς Κοινότητας δέν εἶχαν φθάσει τό ἐπίπεδο τῶν τιμῶν τῶν προηγούμενων περιόδων, ἀλλά παρουσίαζαν σαφή τάση πρός μείωση, ἡ ὁποία θά μποροῦσε νά ὁδηγήσει σέ δυσχέρανση τῶν προϋποθέσεων τῆς διαθέσεως τοῦ ἐν λόγω προϊόντος καί σέ σημαντική αὔξηση τῶν ἤδη ὑψηλῶν ἐξόδων ἐναποθηκεύσεως.

30 Ὡς πρός τό δεύτερο σημεῖο, τά ἀνωτέρω στοιχεῖα δείχνουν σαφῶς ἐξάλλου ὅτι οἱ ποσότητες γιά τίς ὁποῖες εἶχαν πραγματοποιηθεῖ πράξεις ἀποσύρσεως ἀνῆλθαν τήν 1η Μαρτίου 1979 σέ 90 000 τόνους καί τήν 1η Ἀπριλίου 1979 ἔφθασαν τούς 143 512 τόνους, ἐμφάνιζαν δηλαδή ταχύ ρυθμό αὐξήσεως, ἐνῶ οἱ πράξεις ἀποσύρσεως δέν εἶχαν ὑπερβεῖ τούς 2 450 τόνους τό 1978 καί τούς 115 000 τόνους τό 1977. Σύμφωνα λοιπόν μέ τίς προβλέψεις πού στηρίζονταν στίς προηγούμενες περιόδους, λογικά ἀναμένονταν πράξεις ἀποσύρσεως γιά ἀκόμη μεγαλύτερες ποσότητες καί συνεπῶς καί ἀνησυχητική χειροτέρευση τῆς κρίσιμης καταστάσεως τῆς ἐν λόγω ἀγορᾶς.

31 Ὑπό τίς προϋποθέσεις αὐτές δέν εἶναι δυνατό νά ἀμφισβητηθεῖ ὅτι ἡ Ἐπιτροπή εὐλόγως ἠδύνατο νά θεωρήσει ὅτι ἡ κατάσταση τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς κινδύνευε νά ὑποστεῖ σοβαρή χειροτέρευση, λόγω τοῦ ὄγκου τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ ἐν λόγω προϊόντος ἀπό τρίτες χῶρες, οἱ ὁποῖες εἶχαν πραγματοποιηθεῖ ἤ προβλέπονταν, καί ὅτι ἡ χειροτέρευση αὐτή μποροῦσε νά ὁδηγήσει σέ διαταραχή ἱκανή νά θέσει σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης.

32 Ὅσον ἀφορᾶ τόν ὄγκο τῶν προβλεπόμενων εἰσαγωγῶν, ἀπό τή δικογραφία προκύπτει ὅτι ἀναμένονταν εἰσαγωγές ἀπό τίς κυριότερες χῶρες τοῦ νότιου ἡμισφαίριου 380 000 τόνων περίπου γιά τήν περίοδο ἀπό τό Μάρτιο μέχρι τόν Αὔγουστο 1979, πράγμα πού σήμαινε αὔξηση τῶν εἰσαγωγῶν ἀκόμη καί σέ σχέση μέ τό προηγούμενο ἔτος, κατά τό ὁποῖο ἡ συγκομιδή ἐγχώριων μήλων ἦταν ἰδιαιτέρως χαμηλή.

33 Ἀκόμη καί ἄν γίνει δεκτό ὅτι ἡ ποιότητα τῶν εἰσαχθέντων μήλων ἦταν καλύτερη κατά τήν περίοδο αὐτή ἀπό τήν ποιότητα τῶν ἐγχώριων μήλων, αὐτό δέ σημαίνει ὅτι ἡ ποιότητα τῶν τελευταίων αὐτῶν ἦταν τόσο χειρότερη, ὥστε νά μήν ὑπῆρχε δυνατότητα ἐκτεταμένης ἀμοιβαίας ὑποκαταστάσεως τῶν δύο κατηγοριῶν μήλων.

34 Ὁμοίως δέν εἶναι δυνατό νά γίνει δεκτό τό ἐπιχείρημα τῆς προσφεύγουσας στήν κύρια δίκη, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ προσφορά εἰσαχθέντων μήλων θά μποροῦσε νά ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τήν προώθηση τῶν πωλήσεων τῶν ἐγχώριων μήλων. Ἕνα τέτοιο ἀποτέλεσμα, ἀκόμη καί ἄν ὑπῆρχε, θά ἦταν προσωρινό, ἀφοῦ οἱ εἰσαγωγές ἀπό τρίτες χῶρες προσελκύουν μακροπροθέσμως τή ζήτηση, ἡ ὁποία, χωρίς τίς εἰσαγωγές αὐτές, θά στρεφόταν πρός τά ἐγχώρια προϊόντα.

35 Ἐπομένως, ἐνόψει τῶν ποσοτήτων τῶν ἐγχώριων ἐπιτραπέζιων μήλων πού ἦταν διαθέσιμες στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας, τόσο τῶν ποσοτήτων πού προέρχονταν ἀπό τή συγκομιδή 1978/79 ὅσο καί τῶν ἐναποθηκευμένων σέ κοινοτικές καί ἰδιωτικές ψυκτικές ἀποθῆκες, καθώς καί ἐνόψει τῆς ἐκτάσεως τῶν προβλεπόμενων παρεμβάσεων καί τῆς ἐξελίξεως τῶν τιμῶν, ἰδίως στό ἐσωτερικό τῆς Κοινότητας, δέ φαίνεται νά ἔκανε ἡ Ἐπιτροπή κακή ἐκτίμηση τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τῆς ἐν λόγω ἀγορᾶς, ἐπειδή θεώρησε ὅτι ὁ ὄγκος τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τίς χῶρες τοῦ νότιου ἡμισφαίριου, πού ὑπολογίζονταν σέ 380 000 τόνους, ἦταν δυνατό νά ὀξύνει οὐσιωδῶς τίς δυσχέρειες στήν ἀγορά αὐτή καί ὅτι ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος νά δημιουργήσει σοβαρή διαταραχή, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, δυνάμενη νά θέσει σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης, ἰδίως τούς ἀναφερόμενους ὑπό τά στοιχεῖα α, 6 καί γ τῆς διατάξεως αὐτῆς.

36 Τό γεγονός ὅτι τά ἐπίδικα μέτρα διασφαλίσεως, τά ὁποῖα θεσπίσθηκαν μέ τόν κανονισμό 687/79, τροποποιήθηκαν δύο φορές, μέ τούς κανονισμούς 797/79 καί 1152/79, δέ δύναται νά λογισθεῖ ὡς ἔνδειξη περί τοῦ ὅτι ἡ ἐκτίμηση τῆς Ἐπιτροπῆς γιά τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς, τήν ἄνοιξη τοῦ 1979 ἦταν ἀτελής ἤ

ἐσφαλμένη. Ὅπως προκύπτει ἀπό τό προοίμιο τῶν ἀνωτέρω κανονισμῶν, ὁ μόνος λόγος πού ὑπαγόρευσε τίς τροποποιήσεις αὐτές ἔγκειται στό γεγονός ὅτι ἦταν γνωστές μέ μεγαλύτερη ἀκρίβεια ποιές ἀπό τίς ποσότητες πού ἐνέπιπταν στήν ποσόστωση πού εἶχε καθορισθεῖ γιά τή Χιλή βρίσκονταν πράγματι στό στάδιο τῆς διαμετακομίσεως καί προορίζονταν ὄντως νά τεθοῦν σέ ἐλεύθερη κυκλοφορία μέσα στήν Κοινότητα.

37 Οὔτε ἄλλωστε τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέ θέσπισε κανένα μέτρο διασφαλίσεως γιά τήν περίοδο 1979/80, ἄν καί ἡ συγκομιδή ἦταν ἀκόμη μεγαλύτερη ἀπό ὅ,τι τό 1978/79, δύναται νά θέσει σέ ἀμφιβολία τήν ὀρθότητα τῆς ἐκτιμήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ἡ ἐκτίμηση αὐτή συνδέεται μόνο μέ τήν κατάσταση καί τίς ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς τήν ἄνοιξη τοῦ 1979 καί δέ δύναται νά κριθεῖ βάσει στοιχείων πού προέρχονται ἀπό τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς σέ μία μεταγενέστερη περίοδο.

38 Ἄν παρουσιασθεῖ κατάσταση ὡς ἡ ἀνωτέρω ἐξετασθείσα, τό ἄρθρο 3 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 προβλέπει ρητῶς, μεταξύ τῶν μέτρων πού δύνανται νά ληφθοῦν κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 29 παράγραφοι 2 καί 3 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72, τήν ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν ἤ τήν ἐπιβολή φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων κατά τήν ἐξαγωγή.

39 Ἡ ἀπόπειρα τῆς Ἐπιτροπῆς νά ἐπιτύχει, πρίν ἀπό τήν προσωρινή ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τή Χιλή, συμφωνία τῶν ἐξαγωγικῶν χωρῶν νά αὐτοπεριορίσουν τίς ἐξαγωγές τους πρός τήν Κοινότητα, δέ δύναται νά θεωρηθεῖ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ὡς ἀσυμβίβαστη μέ τό κοινοτικό δίκαιο, καθόσον ἡ ἀπόπειρα αὐτή ἀποτελεῖ προσπάθεια τῆς Ἐπιτροπῆς νά μήν καταφύγει στή λήψη ἀναγκαστικῶν μέτρων τοῦ εἴδους τῶν ἐπίδικων μέτρων, παρά μόνο ὡς ἔσχατη λύση, ἄν καί εἶχε τήν ἐξουσία νά θεσπίσει τέτοια μέτρα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72.

40 Ἡ ἀπόπειρα αὐτή εἶναι ἀκόμη περισσότερο ἐπιτρεπτή, καθόσον ὁ κανονισμός 2707/72 προβλέπει στό ἄρθρο 3 παράγραφος 2 ὅτι τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἐνδεχομένως λαμβάνει ἡ Ἐπιτροπή «δύνανται νά ληφθοῦν μόνο κατά τό μέτρο καί γιά τή διάρκεια πού κρίνονται τελείως ἀναγκαῖα», ἔτσι ὥστε νά ὑποδεικνύει συγχρόνως στήν Ἐπιτροπή ὅτι, ὅταν ἐκτιμᾶ ὅτι πληροῦνται οἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τέτοιων μέτρων, θά πρέπει νά ἐμπνέεται ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἀναλογικότητας, ἡ ὁποία ἐμπεριέχεται στήν κοινοτική ἔννομη τάξη.

41 Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐπιτροπή κατά τήν ἔκδοση τῶν κανονισμῶν 797/79 καί 1152/79, οἱ ὁποῖοι τροποποίησαν τόν κανονισμό 687/79, ἔλαβε ὑπόψη της μόνο τά ἐμπορεύματα πού εἶχαν ἤδη ἐγκαταλείψει τή Χιλή καί ὄχι ἐκεῖνα πού βρίσκονταν ἀκόμη στό στάδιο τῆς φορτώσεως, δέ σημαίνει ὅτι παράβλεψε τήν ἀρχή τῆς ἀναλογικότητας ὡς πρός τά τελευταῖα αὐτά ἐμπορεύματα. Τό ἄρθρο 3 παράγραφος 3 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 διευκρινίζει πράγματι ὅτι τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἐνδεχομένως ἐφαρμόζονται λαμβάνουν ὑπόψη τήν ἰδιαίτερη κατάσταση τῶν προϊόντων «κατά τή διάρκεια τῆς διαμετακομίσεώς τους». Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐπιτροπή στούς κανονισμούς 797/79 καί 1152/79 ἔλαβε ὑπόψη μόνο τά ἐμπορεύματα πού ἤδη μεταφέρονταν ἀτμοπλοϊκῶς κατά τό χρόνο τῆς θεσπίσεως τῶν ἐπίδικων μέτρων διασφαλίσεως εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ 2707/72, στόν ὁποῖο ἡ Ἐπιτροπή δέν ἦταν δυνατό νά δώσει εὐρεία ἑρμηνεία χωρίς νά θέσει σέ κίνδυνο τήν ἀποτελεσματικότητα τῶν μέτρων πού εἶχε λάβει.

γ) Ἐπί τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 110 τῆς συνθήκης καί τῶν διατάξεων τῆς Γενικῆς συμφωνίας δασμῶν καί ἐμπορίου

42 Κατά τῶν ἐπίδικων μέτρων διασφαλίσεως προβάλλεται ἐπίσης ὅτι ἀντίκεινται, καθόσον ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τίς τρίτες χῶρες, στήν κατευθυντήρια ἀρχή τῆς κοινῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία θεσπίζεται στό ἄρθρο 110 τῆς συνθήκης, στό ὁποῖο ἀναφέρεται ρητῶς τό ἄρθρο 37 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72.

43 Πρέπει νά ἐπισημανθεῖ σχετικῶς ὅτι, σύμφωνα μέ τήν τελευταία αὐτή διάταξη, «ὁ παρών κανονισμός πρέπει νά ἐφαρμόζεται ἔτσι ὥστε νά λαμβάνονται ὑπόψη, παράλληλα καί κατά τόν κατάλληλο τρόπο, οἱ στόχοι τῶν ἄρθρων 39 καί 110 τῆς συνθήκης». Ἡ διπλή αὐτή ἀναφορά δείχνει ὅτι ὁ κανονισμός ἐπιδιώκει νά διατηρήσει μία λογική ἰσορροπία μεταξύ τῶν στόχων τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς καί τῶν συμφερόντων τοῦ παγκόσμιου ἐμπορίου, περί τῶν ὁποίων γίνεται λόγος στό ἄρθρο 110.

44 Τό ἄρθρο 110 τῆς συνθήκης, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο τά Κράτη μέλη «ἀποσκοποῦν νά συμβάλουν πρός τό κοινό συμφέρον στήν ἁρμονική ἀνάπτυξη τοῦ παγκόσμιου ἐμπορίου, στήν προοδευτική κατάργηση τῶν περιορισμῶν στίς διεθνεῖς συναλλαγές καί στόν περιορισμό τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν», δέ δύναται νά ἑρμηνευθεῖ ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ἀπαγορεύεται στήν Κοινότητα ἀπό τή συνθήκη νά λαμβάνει ὁποιοδήποτε μέτρο εἶναι δυνατό νά ἐπηρεάσει τίς συναλλαγές μέ

τίς τρίτες χῶρες, ἀκόμη καί ὅταν, ὅπως ἐν προκειμένω, ἡ θέσπιση τοῦ μέτρου αὐτοῦ, ἀφενός μέν, εἶναι ἀναγκαία λόγω τῆς ὑπάρξεως στήν ἀγορά τῆς Κοινότητας κινδύνου σοβαρῆς διαταραχῆς ἱκανῆς νά θέσει σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης, ἀφετέρου δέ, στηρίζεται σέ διατάξεις τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου.

45 Ὁμοίως, ὁ ἰσχυρισμός τῆς προσφεύγουσας στήν κύρια δίκη ὅτι τά ἐπίδικα μέτρα διασφαλίσεως ἀντίκεινται στίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἡ Κοινότητα ἐκ τῆς GATT δέ δύναται νά θέσει σέ ἀμφιβολία τό κύρος τῶν μέτρων αὐτῶν.

46 Ὅπως προκύπτει ἀπό τά στοιχεῖα, τά ὁποῖα προσήγαγε ἡ Ἐπιτροπή κατά τήν προφορική διαδικασία καί τά ὁποῖα δέν ἀμφισβητήθηκαν, ἡ εἰδική ὁμάδα πού εἶχε ἐπιφορτισθεῖ στά πλαίσια τῆς GATT νά ἐξετάσει κατά πόσο συμβιβάζονται τά μέτρα τῆς Κοινότητας μέ τήν GATT ἀποφάνθηκε ὅτι ἡ Κοινότητα, θεσπίζοντας τά ἐπίδικα μέτρα διασφαλίσεως, δέν παρέβη οὔτε τό ἄρθρο I οὔτε τό ἄρθρο II τῆς GATT. Ἡ ἐν λόγω ὁμάδα ἁπλῶς ἐπέκρινε τήν Κοινότητα, ἐπειδή κατά τή θέσπιση τῶν παραπάνω μέτρων θεώρησε ὡς τρίτο ἔτος ἀναφορᾶς τό 1976 ἀντί τοῦ 1975. Ἡ ἐπίκριση αὐτή δέ δύναται νά θεωρηθεῖ ὡς στοιχεῖο ἱκανό νά ἐπιφέρει τήν ἀκυρότητα τῶν ἐν λόγω μέτρων. Ἀπό τίς ἐξηγήσεις ἄλλωστε πού ἔδωσε ἡ Ἐπιτροπή προκύπτει ὅτι, ἄν λαμβανόταν ὑπόψη τό ἔτος 1975, δέ θά ἄλλαζαν οὐσιαστικά οἱ ποσοστώσεις γιά τίς εἰσαγωγές ἀπό τή Χιλή, οἱ ὁποῖες θά αὐξάνονταν ἀπό 42 000 τόνους, ὅπως εἶχαν ὑπολογισθεῖ μέ βάση τό 1976, σέ 42 600 τόνους.

δ) Ἐπί τῆς παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης

47 Κατά τή διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ἀνέκυψε ἐπίσης τό ζήτημα ἄν ἡ Ἐπιτροπή παραβίασε ἐν προκειμένω τήν ἀρχή τῆς προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης, ἰδίως λόγω τοῦ ὅτι θέσπισε ὄψιμα τό ἐπίδικο μέτρο διασφαλίσεως, μετά δηλαδή τή σύναψη ἀπό τούς ἐνδιαφερόμενους εἰσαγωγεῖς τῶν συμβάσεων παραδόσεως καί ναυλώσεως, καί χωρίς νά προβλέψει μεταβατικά μέτρα ὑπέρ τῶν εἰσαγωγέων αὐτῶν.

48 Ὅπως ἔκρινε τό Δικαστήριο προσφάτως στήν ἀπόφαση τῆς 16ης Μαΐου 1979 (Tomadini, 84/78, Slg. 1979, σ. 1801) ἡ ἀρχή τῆς προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης ἀνήκει μέν στίς θεμελιώδεις ἀρχές τῆς Κοινότητας, ἐντούτοις ὅμως

«τό πεδίο ἐφαρμογῆς της δέ δύναται νά ἐπεκταθεῖ μέχρι σημείου ὥστε νά ἀποκλείει κατά τρόπο γενικό τήν ἐφαρμογή μιᾶς νέας ρυθμίσεως στίς μελλοντικές συνέπειες καταστάσεων πού δημιουργήθηκαν ὑπό τήν προγενέστερη κανονιστική ρύθμιση, ἐφόσον δέν ἔχουν ἀναληφθεῖ ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς δημόσιας ἀρχῆς». Στήν ἴδια ἀπόφαση τό Δικαστήριο τόνισε ἐπίσης ὅτι «αὐτό συμβαίνει ἰδίως σέ τομεῖς, ὅπως οἱ κοινές ὀργανώσεις τῶν ἀγορῶν, ὁ σκοπός τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ συνεχή προσαρμογή ἀνάλογα μέ τίς μεταβολές τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως στούς διάφορους τομεῖς τῆς γεωργίας».

49 Οἱ ἴδιες οἱ προϋποθέσεις τῆς θεσπίσεως μέτρων διασφαλίσεως σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 3 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72 καθιστοῦν σαφή τήν ἀνάγκη μιᾶς τέτοιας προσαρμογῆς, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει στήν κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν νά προλαμβάνει τόν κίνδυνο σοβαρῆς διαταραχῆς πού θά ἦταν δυνατό νά θέσει σέ κίνδυνο τούς στόχους τοῦ ἄρθρου 39 τῆς συνθήκης.

50 Ἐνόψει ἐξάλλου τῶν ἀναγκῶν πού προκάλεσαν τήν προσωρινή ἀναστολή τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ θέσπιση μεταβατικῶν μέτρων πού θά ἐξαιροῦσαν ἀπό τήν ἀναστολή αὐτή τίς συμβάσεις πού εἶχαν ἤδη συναφθεῖ θά ἀπογύμνωνε τό μέτρο διασφαλίσεως ἀπό κάθε πρακτικό ἀποτέλεσμα, ἀνοίγοντας τήν ἀγορά ἐπιτραπέζιων μήλων τῆς Κοινότητας σέ τέτοια ἔκταση εἰσαγωγῶν, πού θά ἦταν δυνατό νά θέσει σέ κίνδυνο τήν ἀγορά αὐτή.

ε) Ἐπί τῆς παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων

51 Κατά τή διάρκεια τῆς δίκης ἀνέκυψε τό ζήτημα μήπως οἱ κανονισμοί 797/79 καί 1152/79 προσέκρουαν στήν ἀρχή τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων, ἡ ὁποία θεσπίζεται, γιά τόν τομέα τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς, στό ἄρθρο 40 παράγραφος 3 ἐδάφιο 2 τῆς συνθήκης, καθόσον ἀπό τούς κανονισμούς αὐτούς δέν ἐπωφελοῦνταν οἱ εἰσαγωγές στίς ὁποῖες ἡ προσφεύγουσα στήν κύρια δίκη εἶχε ζητήσει νά μήν ἐφαρμοσθοῦν τά προαναφερθέντα μέτρα.

52 Ὅπως τονίσθηκε παραπάνω, οἱ κανονισμοί 797/79 καί 1152/79 δέν εἶχαν ὡς ἀντικείμενο νά ἐπιτρέψουν ἐξαιρέσεις ἀπό τήν ἐφαρμογή τῶν ἐπίδικων μέτρων διασφαλίσεως, ὅσον ἀφορᾶ τίς ποσότητες ἐπιτραπέζιων μήλων προελεύσεως

Χιλῆς, ἡ εἰσαγωγή τῶν ὁποίων εἶχε ἐπιτραπεῖ στήν Κοινότητα, ἀλλά ἐπιδίωκαν ἁπλῶς καί μόνο τήν προσαρμογή τῆς ἐφαρμογῆς τους στά ἐμπορεύματα πού βρίσκονταν στό στάδιο «τῆς διαμετακομίσεως» κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 3 παράγραφος 3 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72.

53 Τό γεγονός ἑπομένως ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβε ὑπόψη της μόνο τά ἐμπορεύματα πού στίς 12 Ἀπριλίου 1972 ἤδη μεταφέρονταν ἀτμοπλοϊκῶς, ἐνῶ ἀπέκλεισε τά ἐμπορεύματα πού κατά τήν ἴδια ἡμερομηνία δέν εἶχαν φύγει ἀκόμη ἀπό τά χιλιανά λιμάνια, συνάδει πρός τό ἄρθρο 3 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ 2707/72.

54 Ἀφοῦ ἡ κατάσταση τῶν τελευταίων αὐτῶν ἐμπορευμάτων δέ δύναται, ἐνόψει τοῦ ἄρθρου 3 παράγραφος 2 τοῦ ἐν λόγω κανονισμοῦ, νά συγκριθεῖ μέ τήν κατάσταση τῶν ἐμπορευμάτων πού βρίσκονται στό στάδιο τῆς «διαμετακομίσεως» κατά τήν ἔννοια τῆς διατάξεως αὐτῆς, τό γεγονός ὅτι ἡ ρύθμιση τῶν ἐπίδικων κανονισμῶν 797/79 καί 1152/79 δέν ἐπεκτάθηκε στήν κατάσταση αὐτή, δέ δύναται νά θεωρηθεῖ ὡς διάκριση πού ἀντίκειται πρός τή συνθήκη.

55 Ἡ — ἔστω καί περιορισμένη — ἐπέκταση τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς καί στίς εἰσαγωγές ἀπό μία χώρα πού δέν εἶχε δεχθεῖ τή ρήτρα τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ τῶν ἐξαγωγῶν πού εἶχε προτείνει ἡ Ἐπιτροπή θά ἀποτελοῦσε ἀντιθέτως διάκριση εἰς βάρος τῶν ἄλλων χωρῶν τοῦ νότιου ἡμισφαίριου πού εἶχαν δεχθεῖ τή ρήτρα αὐτή καί θά ἔθετε σέ κίνδυνο τήν τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων πού εἶχαν ἀναλάβει οἱ χῶρες αὐτές.

56 Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους πρέπει νά δοθεῖ στό ἐθνικό δικαστήριο ἡ ἀπάντηση ὅτι ἀπό τήν ἐξέταση τοῦ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος δέν προέκυψαν στοιχεῖα ἱκανά νά ἐπηρεάσουν τό κύρος τῶν κανονισμῶν 687/79, 797/79 καί 1152/79 τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

Τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑποβλήθηκε ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἡ ὁποία κατέθεσε παρατηρήσεις στό Δικαστήριο δέν ἀποδίδονται. Δεδομένου ὅτι ἡ παρούσα διαδικασία ἔχει ὡς πρός τούς διαδίκους τῆς κύριας δίκης τό χαρακτήρα παρεμπίπτοντος πού ἀνέκυψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, σ' αὐτό ἐναπόκειται νά ἀποφανθεῖ ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνοντας ἐπί τοῦ ἐρωτήματος πού τοῦ ὑπέβαλε τό Hessisches Finanzgericht μέ τή διάταξη τῆς 24ης Μαρτίου 1980 ἀποφαίνεται:

Ἀπό τήν ἐξέταση τοῦ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος δέν προέκυψαν στοιχεῖα ἱκανά νά ἐπηρεάσουν τό κύρος τῶν κανονισμῶν 687/79, 797/79 καί 1152/79 τῆς Ἐπιτροπῆς.

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Koopmans O'Keeffe Bosco

Touffait Due Everling Χλωρός

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 5 Μαΐου 1981.

Ὁ γραμματεύς

A. Van Houtte

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

Τό ἄρθρο 29 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ 1035/72 τοῦ Συμβουλίου περί κοινῆς ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν ὀπωροκηπευτικῶν (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 188, τόμ. 03/007, σ. 250) ὅπως τροποποιήθηκε ἀπό τόν κανονισμό 2454/72 τοῦ Συμβουλίου (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. ἀριθ. Ν 266, τόμ. 03/008, σ. 182) ὁρίζει:

«1. Δύνανται νά ἐφαρμοσθοῦν κατάλληλα μέτρα γιά τίς συναλλαγές μέ τίς τρίτες χῶρες:

— ἄν, μέσα στήν Κοινότητα, συνεπεία τῶν εἰσαγωγῶν ἤ τῶν ἐξαγωγῶν, ἡ ἀγορά ἑνός ἤ περισσοτέρων ἀπό τά προϊόντα πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 1 ὑφίσταται ἤ ἀπειλεῖται νά

1 — Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά.